

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 35 (1785) ♦ Вівторок, 24 лютого 1998 року ♦ Ціна договірна

ЗЕМЛЯ — ТОВАР. Спекулянтам — навар

Щоб краще жити, треба змінити економічну політику. А для цього необхідно змінити владу, — наголошував Олександр Мороз під час перебування робочої групи Верховної Ради України у Полтавській і Харківській областях.

Перша зустріч робочої групи відбулася у Решетилці. Сотні людей очікували Олександра Мороза і осіб, що його супроводжували, біля районного Будинку культури, а в самому приміщенні, розрахованому на 450 місць, зібралось вдвічі більше народу. Проходи між рядами полтавці зайняли так тісно, що телеоператори були позбавлені будь-якого маневру у відеозйомці. Все це свідчило про зростаючу активність громадян напередодні виборів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Такий «непіддатливий» закон...

Комітет з питань правової політики і судово-правової реформи завершив доопрацювання закону про політичні партії. Його уже двічі виносили на розгляд сесії. Під час першого читання закон прийнято за основу. Однак ще є принципові «камені спотикання».

Один з них — (стаття 11) щодо порядку реєстрації політичних партій.

У комітетах Верховної Ради

Частина депутатів вважає, що реєструвати їх має Міністерство юстиції. Інші наполягають — ні, це мусить робити Центральна виборча комісія. Обидві сторони дійти згоди не можуть (чи не хочуть). Які аргументи «за» і «проти»?

(Закінчення на 2-й стор.).

Пройде диктатура — диктатори знайдуться

3

ПОДАЙТЕ медику на шприц та скальпель

Україні останнім часом стали хворіти частіше: щороку МОЗ реєструє 100 тисяч нових випадків онкозахворювань та 1,4 мільйона — серцево-судинних. Небезпечно швидко поширюється інфекційна хвороба, зокрема туберкульоз. Водночас з державного бюджету

Україні потреби охорони здоров'я торік профінансували тільки на 40 відсотків. Тож не дивно, що, збираючись нині до лікарні, пацієнт несе з собою не лише ліки, а й бити та вату, шприци, бинти, пов'язки, хірург. інструменти тощо.

стационарах, йдуть на позаштатні заборгованості лікарів перед аптекками, комунальними службами і аж ніяк не впливають на якість лікування.

Матеріал про проблеми медичної служби читайте на 4-й стор.

Держава і право

5-12

Заправимо бензобаки... спиртом

13

Їхній досвід нам ближчий

Заступник Голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Королівства Нідерландів в Україні Онно Хаттінга Вайт Санта. Віктор Мусіяка, маючи на увазі недавнє призначення Онно Хаттінга Вайт Санта главою дипломатичної місії Нідерландів, зазначає, що «з новими людьми, котрі входять до політичного життя нашої країни, з'являються нові ідеї та інтуїція».

Посла Нідерландів цікавили і політичні, і правові питання. Віктор Мусіяка вважає, що Нідерланди багато в чому допомогли нашим депутатам під час підготовки Цивільного кодексу.

Віктор Мусіяка підкреслює, що Верховна Рада під час розроблення українських законів зупинилася на європейській правовій системі.

Надзвичайні події

під час перебування в Дніпропетровську Леоніда Кучми

О сьомій годині сорок хвилин озброєний взвод у чорних масках і бронежилетах, зі штик-ножами та автоматами в руках несподівано захопив двоповерхову споруду, катори агрофірма «Наукова». Повсюди виставили пости. Шокованим і беззахисним працівникам та відвідувачам заборонили навіть рухатися в приміщенні. Зрозуміти, що відбувається, спочатку маво хто й міг. Тітєро у пильності, нічого нікому не пояснюючи, заходивши здійснювати обшуки в кількох кабінетах. А над усе

домогалися, щоб їм відчинили кабінет генерального директора «Наукової».

Щі події розгорнулися в день прибуття на Дніпропетровщину Президента України Леоніда Кучми. На жаль, ми позбавлені можливості вичерпно поінформувати своїх читачів про це. Великої таємниці не становить, чому і кому не подобається газета Верховної Ради. Однак власкору «ГУ» не довелося залишатися осторонь. У зв'язку з «дотриманням пошани».

(Закінчення на 2-й стор.).

О Український уряд прийняв рішення добудувати крейсер «Адмірал флоту Лобов» і залити його в Україні.

О В Львівській Олександрівській області відкрито оля з найпотужніших у країні елеваторний комплекс (2,5 млн. тонн зерна на рік).

P.S.

Пройде диктатура — диктатори знайдуться

Там соціальна й економічна нестабільність породжували спочатку мільйони пробовжати демократичні засади. І тільки переконалися, що обмеження демократії людини, щоб працювати заради достатку і порядку, кандидати в диктатори переходили до шаленої дискредитації парламентаризму, тиску на свободу слова, поширення інформації, до спроб покласти кримінальні терористичні поліції на шлях до демократичного етапу, розглядаючи парламентаризм, не допускаючи нових виборів, беззастовно знищували опонентів тощо.

Тож проаналізує сьогоднішній поїзд в Україні. Про тотальну дис-

І в цій ситуації громадянам України навряд чи варто сподіватися на зовнішній тиск на владу заради забезпечення внутрішньої демократії. По-перше, Заходові не потрібні нові Югославія чи Албанія на українських теренах. Незважаючи на те,

До того ж навряд чи треба зва-
тати на політичну невізирість і
єрішучість постаті, яку намічають
диктатори. Навколо неї завжди
найдуться і рішучіші, і активніші.
І то того, кого вони використовують
як ширму, такий поворот у долі —
значний, трагедія. І Л. Кучма, гаю-
но, тут — не виняток. Але України
до того не стане ні краще, ні лег-
ше. Це по-перше. По-друге, а що
не ширма, і не трагедія?..

Володимир СКАЧКО.

**Ще не вмерла
Козацька Мати,
або Зловживання гостинніс**

Панове й товариші, для того, аби Козацькати й далі жила, маємо хоча б зрідка виїмати піхов свої зледачий розум і з його допомогою гідно захищати державу від тих, котрі розшукують онучі в нашій хаті.

Борис СИДОРЕНКО.
Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Авантюризм місц масштаби

У зв'язку з цим МЗС вважає, що «будь-які проби створити штучні перешкоди подальшому розвитку українсько-російського співробітництва — не лише ознака політичної недалекоглядності з їх чіткою метою, а й безпідставна загроза».

Правила визначено: за межі — зась!

20 лютого Центральною виборчою комісією розглянуто низку питань, що регламентують роботу виборчих комісій, визначають порядок виготовлення документів до виборів, повноваження кандидатів і депутатів, підстави для виключення їх із зареєстрованих списків та ряд інших.

Для контролю громадськості за дохідною частиною виборчих фондів партій (блоків) та кандидатів і депутатів встановлено порядок, що дає форму оприлюднення відомостей про доходи. Термін — до 7 березня. Власності про дохідну частину виборчих фондів партій (блоків) за рахунок конкурсних витрат ЦВК мають бути оприлюднені через газети «Голос України» та «Український кур'єр». Кандидати і депутати повинні відзвітувати через засоби масової інформації на місцях.

Новинкою порівняно з попередніми виборами є прийняття ЦВК постанови про порядок надання згоди на припинення кандидатури у народних депутатах до кримінальної відповідальності, їх арешт або застосування заходів адміністративного стягнення, що накладються у судовому порядку. Визначено, що постанову для розгляду ЦВК питання щодо надання такої згоди є подання Генерального прокурора України. Причому таке подання вноситься до пре'являючих кандидатів і депутатів об'єктивна оцінка наявності на них кримінального провадження, а не фактичного повномасштабного кандидатів у депутати. Наголослено — подання має містити конкретні факти і докази. Без цього ЦВК у тижневий термін повідомляє про це Генеральному прокуратору (для надання аргументів або відхилення подання). У разі прийняття подання Центрибвормком має розглянути його у місячний термін.

Іван ДМИТRENKO

Коментар юридичного відділу «Голосу України»

Ухвалення Центрибвормком постанови «Про порядок надання згоди на припинення кандидатури у народних депутатів України до кримінальної відповідальності, їх арешт або застосування заходів адміністративного стягнення, що накладються у судовому порядку», викликає певні запитання.

По-перше, відповімо до ч. 1 ст. 10 закону «Про Центральну виборчу комісію» основного організаційно-формального діяльності ЦВК і її засідання, на яких «може бути розглянуто будь-яке питання, яке відноситься до сфери та інших законів України належить до компетенції комісії». Підкреслимо, що жодний закон України (саме це і підтверджується в преамбулі постанови ЦВК) не відносить до повноважень комісії вирішення питань про припинення кандидатури, а тим більше адміністративної відповідальності у судовому порядку кандидатів у народних депутатів України.

ЦВК взяла до уваги встановлений законом «Про статус народного депутата України» порядок одержання згоди на припинення кандидатури до відповідальності. Наскільки ЦВК взяла до уваги цей порядок, можна розуміти, якщо згадати існуючий порядок припинення до відповідальності народного депутата України з тим, який пропонує ЦВК для кандидатів у народні депутати. Зокрема, ЦВК вважає, що постанову для розгляду питання про припинення до відповідальності кандидатури на народних депутатах України (саме це і підтверджується в преамбулі постанови ЦВК) не відносить до повноважень комісії вирішення питань про припинення кандидатури, а тим більше адміністративної відповідальності у судовому порядку кандидатів у народних депутатів України.

Далі, відносно клопотань судових органів про припинення народного депутата України до відповідальності, — таку підпункту клопотання надає Голова Верховної Ради України, а його, до речі, взагалі немає ЦВК від вирішення питань, про які йдеться. Це по-друге.

А по-третє, постанову ЦВК складена таким чином, що вона, в певних питаннях, створює колізії в нормативно-правових актах. Зокрема, як бути при вирішенні питання про припинення до відповідальності кандидатури у народні депутати, якщо їхній кандидат одночасно є ще й членим народним депутатом України? Зрозуміло, що треба керуватися законом, а не постановою. Але до чого ж тоді нам, а чим буде зрозуміло членам ЦВК, неясно.

І останнє. Чинне законодавство передбачає обов'язкову рестрацію в Міністерстві юстиції народних депутатів України, які займають певні особливі й законні інтереси громадян, мають міжнародний характер. Такої рестрації постановою ЦВК поки що не проведена, а тому не може бути прийнята до виконання.

Враховуючи відомості щодо припинення до відповідальності кандидатів у народні депутати дійсно необхідно. Але, на наш погляд, таке регулювання повинно з'явитися в Верховній Раді України, а не Центрибвормком, тим більше, що ЦВК має право тільки виконувати пропозиції щодо виконання законів з питань проведення виборів народних депутатів, а не самостійно розв'язувати неурегульовані питання.

Залишається сподіватися на те, що ЦВК та інші структури пам'ятають про виключення в статті 108 або взагалі позбавлення виборчого права можливі тільки у випадках, передбачених законом, а особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному переслідуванню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Телефон залишається розкішню. Але розкішню спілкування

Зв'язок

КОЛИСЬ автомобіль і телефон вважалися розкішню, останню зможливо ждати. Сьогодні — засобом пересування і спілкування відповідно. Одержати абонентний номер за наявності технічної можливості АТС і грошей, скажімо, у Києві зовсім не важко.

Чи варто дивуватися, що підприємства зв'язку у столиці — одні з найбільш процвітаючих у засвоєному суді економіці? Життєвий телефонний вузол — не виняток.

Наше підприємство обслуговує мешканців Життєвого, Ленінградського і частково Шевченківського та Радимського районів, — розповідає директор телефонного вузла Василь Івашко. — 170 тисяч із них уже мають телефони. Щоб покінчити з таким габаритним явищем, як черга, нам потрібно звести в експлуатацію кілька АТС на 46 тисяч номерів. По-над 16 тисяч квартир підприємство телефонізує в поточному році.

У першу чергу зв'язків встановлюють телефонні під'єднання (по-над 4200 чоловіків) і червоники. Серед них, до речі, є й «довгожителі», що чекають телефонної трелі в квартирі по 20-25 років.

Але судачи з темі зростання обсягів виробництва підприємства зв'язку, до речі, одного з найприбутковіших не лише в столиці, чекати залишилися недовго.

Зв'язківська Києва при реалізації плану розвитку телефонної мережі не вистачає близько 70 мільйонів гривень. Від держави вони не одержують ні копійки, і не винні й жодної гривні. Навпаки.

— Лише два місяці тому ми одержали борг п'ятичотирьох давності із бюджету за телефонізацію п'ятичотирьох різних категорій, — каже Василь Васильович. — А були б ці гроші варті 6-8 років, наші пороти не варті б істерини, інфляції, «афганців».

Цього року Життєвий телефонний вузол забезпечить номерами всіх хто стає на чергу до 1988 року включно. Зрозуміло, якщо претендент на апарат мешкає в зоні діючої АТС. На зв'язок зі світом можуть розраховувати і ті, хто не стоїть на черзі, але має гроші. Давлять відсутність номерів зв'язків можуть провадити за так званими договірними тарифами. Завдяки багатим, до слова сказати, доводчуванню телефоні одержують часто і малоабонентські номери.

Навесні минулого року прийшло додвох молодих людей, які гостро потребували телефонізації квартири, — пригадує Василь Івашко. — Готувалися вони до величезних витрат.

У підприємстві аж рахували технічна можливість, але не вистачало коштів на прокладку кабелю. «Нові українці», не торгуючись, оплатили роботу і своєю чергою «обігріли» таким чином ще 30 родин, які стали у тому будинку абонентами телефонного вузла.

Буди зв'язківським нині престижно. Обсяги виробництва з року в рік зростають і досягли вже неабиякої сотні гривень — також. Умови праці на нових АТС електронних систем не порівняти з роботою на старих станціях, що дихають на ладі. Та чи дійсно це досить «тісно співпадає з Законом», одержуючи звітні апаратури, запчастини, кабелі, телефонні апарати?

Є і в Україні підприємства, здатні виробити конкурентоспроможну продукцію, — вважає дирек-

тор Життєвого телефонного вузла. І практично немає й досі не тому, що хтось у Києві чинить перешкоди цьому. Просто все, як показав шестидесятирічний досвід, залежить від керівництва. А воно часто-густо чекало, щоб «показали зорі, і нічого не робило. За таких потужностей, маючи таких спеціалістів і технології, як на підприємствах оборонного комплексу, це неприпустимо...

Сперечається за професійною валізою. Та й факти «працюють» на нього. Єсдин: соборність одного номера на підприємстві — близько 3000 гривень. А якщо наша промисловість випускала високоякісні обладнання на місці, цифра зменшилася б на кілька порядків.

А доки французи, німці, шведи, фіни постачають нам потрібну апаратуру і т. ін., званим зв'язківським індивіду і поспокійно заступити й до. Що вони успішно й роблять, надаючи споживачам можливість одержати телефон — вчорашню розкіш, а сьогодні предмет побутової першої потреби.

Іван ІЛІЯШ

На знімку: Василь Івашко біля нової АТС-457.

Фото Юрія ВЕНГЕРША.

Оспівчайте лікаря

Підсумки

У Польщі на медичну витрату 6,25 відсотка ВВП, у Португалії — 6,5, Великобританії — 6,8. Німеччині — 9,2, Швеції — аж 11. Українці торк обсягівся жалюгідною сумою — 3,1 відсотка. У певної частини іноземців, необізнаних з нашою любов'ю до парадоксів, могло скластися враження, що українці — найздоровіша нація у світі.

Лікарі розніла остання колегія Міністерства охорони здоров'я, присвятивши підсумкам роботи галузі в минулому році. Про важливість обговорюваних проблем свідчили присутність Президента України Леоніда чухача, Прем'єр-міністра Валерія Пустовойткина та інших урядовців.

У доповіді міністра охорони здоров'я Андрія Сердюка наголосили, що видатки на медицину з держбюджету становлять лише 40 відсотків від потреб. На жаль, і цю дефіцит не вистачає отримати вчасно. Загальна захворюваність лікарями, закладам медичної освіти та науки (з бюджету устаткований) на 1 січня цього року становила близько 140 мільйонів гривень. З них близько 5 мільйонів — захворюваність у заробітний платі.

Дешо поліпшили ситуацію платі медичні послуги, за рахунок яких відомості отримали додатково близько 110 мільйонів гривень. На жаль, заробити у такій спосіб кошти використовували на «латання дірок» в бюджеті медзакладів та на розрахунок боргів підприємств, а не на підвищення якості лікування. Якщо захитати на те, що у «запрограмованих» видатках на медичну лівову частку припаде на лікування СНІД, туберкульозу, кіркових захворювань, то чому пацієнти змушені нести з собою в кишені харчі, блинці, вату, бинти, медикаменти й навіть пожити.

Попит на ринку ескулапових послуг зростає і внаслідок швидкого зростання до рівня захворюваності. Серед негуд домінують натовпоті органи дикання, систем кровообігу, органів травлення, нервової системи. Шпорища в Україні реструтурували. 1000 тисяч нових випадків раку та близько 1,4 мільйона — серцево-судинних захворювань.

Особливо небезпечні стаються так звані соціальні хвороби: наркоманія, СНІД, туберкульоз, кіркові й інфекції. Не скаржаться на брак роботи й венерологи: за 5 останніх років захворюваність на сифіліс зросла у 8 разів. ВООЗ офіційно визнала наявність в Україні епідемію безрукують, до якої вмиряють щороку 8 тисяч (!) наших співгромадян.

На жаль, черг браку коштів для переважної більшості населення високоякісному медичному доглядом залишається недосконалим. Дослідження, проведені в рамках програми ЮНЕСКО «Програми розвитку ООН та ВООЗ «Українська ініціатива з охорони здоров'я», дозволили підтвердити українським родин витрати на медичні препарати в середньому не більш як 1 гривню на місяць. Лише 40 відсотків сімей у разі хвороби літнього можуть придбати потрібні ліки.

Якщо не когось утілює, то всі препарати, які є в наших аптеках і які ми не можемо придбати через біль-

шину, гарантувати нам опухання. Це стосується здебільшого не лише захворювань, а й вітнінної фармацевтики. Провідні фармацевтичні фірми на створення одного препарату витратили від 6 до 10 мільйонів доларів та 7-8 років. Наші науковці змушені творити діяла протягом довгих років за гранти у 10-12 тисяч гривень.

«Як тамти, такі й препарати» — так підсумували на колегії стан справ у медичній науці віце-президент Академії меднаук Володимир Фрольке. Як я додам, яка зарплата, яка й робота у наших гістхоспіталь. Що можна виміряти від лікаря, який у війничий від роботи час пропадає на базарні ярмарки чи годинні мезрине в старенькому «Москвичі», натури на «трамвії»? Отже.

Ганна РОМАНЦОВА.

ДЕРЖАВА ПРАВО

№ 35 (1785) • Вісник, 24 лютого 1998 року

ГНОДИ твердіть, будують у нас дуже багато консерваторів, які не хочуть реформ у правоохоронній сфері, не розуміють їх суті й спрямованості.

Це серйозне застереження тям народним депутатам, які не підтримали пропозиції про виділення для потреб Національного бюро розслідування десятки мільйонів гривень із бюджету на поточний рік і які працювали над проектами законів про НБР у Комітеті з питань законності й правопорядку.

Перш за все хотів би зазначити, що ідея створення НБР не нова.

Давно вже говорилося про необхідність реформування наявної системи МВС, створення муніципальної (місцевої) міліції, а в масштабі країни — єдиного потужного органу досудового розслідування найбільш важливих (але чітко визначених у процесуальному законі!) категорій кримінальних справ. Створення такого органу має бути повністю конституційним, законним заходом, з обов'язковою гарантією забезпечення законності й прав людини за рахунок прокурорського нагляду та контролю з боку і Президента України, і парламенту.

Хоч я це прикро, але те, що пропонується нині у рекламному законопроекті про Національне бюро розслідування, аж ніяк не відповідає вказаним вище принципам, суперечить Конституції.

Автори проекту закону про НБР планують вилучити з МВС і СБУ управління з боротьби з організованою злочинністю й повністю передати їх НБР. У зв'язку з чим маю визнати, що й моя частка вини як колишнього члена колегії МВС є в тому, що ці структури були свого часу «вирвані» з цілісної системи управління карного розшуку й боротьби з економічною злочинністю. Ми створили сліпні, відокремлені підрозділи, їх працівники мали великі плідні внески у боротьбу злочинності, буди-

перейшли найдосвідченіші кадри. Але тепер можна з впевненістю констатувати, що це була помилка. Вони ліють відокремлено від міліції. А організована злочинність —

це частка загальної злочинності. І з цієї блюю треба боротися всім НБР, а не розпорювати сили. Ефективність роботи цих управлінь дуже низька. Їх показники нерідко записані в інших служб. Навіть за статистикою видно, що у провадженні багатьох дрібних справ, де і напору нема на організовану злочинність, але чомусь не розкриваються вбивства на замовлення.

Якщо просто так, схематично передати ці управління НБР, не аналізуючи результати їх діяльності, то взагалі невідомо, чим вони будуть там займатися. Тям більше, що підслідність справ НБР пропонується визначити досить довільним чином. У пропонуваному і не схваленому Верховною Радою законопроекті перераховано 53 складні злочини, кримінальні справи щодо яких «можуть» розслідувати сліпки НБР. А якщо ці підписи розподіляти на кожну злочинну діяльність, то загальна кількість злочинів, що підлягають розслідуванню НБР, становитиме понад 100 тисяч.

зані, то мабуть, у певних випадках і «не можуть». Хто і на яких принципах буде визначати підслідність тієї чи іншої конкретної справи? Керівник НБР? Тоді виходить, що НБР саме буде визначати обсяг роботи, від «невигідних» (наприклад, нерозкритих, скандальних) справ відмовлятися, перекладаючи їх на МВС, СБУ чи прокуратуру, «вигідні» на яких можна нажити якусь популярність, заробити політичний капітал, брати собі. Ця «хитрість» не тільки має кримінально-процесуальний характер, а й організаційно-підприємствий. Можна тільки уявити апетит авторів законопроекту! Ще НБР і не почало працювати, а в бюджет вже намагалися закласувати.

ти десятки мільйонів гривень, що більше, ніж виділено на утримання Кабінету міністрів.

Приєднання знову сам принцип вибору складів злочинів у підслідність НБР. З якої причини серед злочинів, пов'язаних з корупцією і посадовими зловживаннями, — порушення тижневих листувань і телефонних розмов (ст.131 КК), халатність (ст.167 КК), порушення порядку організації й проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій (ст.187 КК)?

НБР чомусь не збирається розслідувати справи про вбивства з корисливих мотивів, а також у зв'язку з виконанням терміпних службових або громадських обов'язку (тобто найбільш так званих «замовних» вбивств) і в той же час береться за розслідування злочинів, пов'язаних з нанесенням тяжких тілесних ушкоджень,

внаслідок чого сталася смерть потерпілого (ч.3 ст.101 КК). Так, напевне, буде більше справ за кількістю, але вони будуть легші для розслідування, бо в переважній більшості справи ці очевидні.

А чого варті надання права сліпцям НБР втручатися в справи з іншого сліпцього апарату, причому за несприятливості будь-яких сторін про підслідність? Це ж праме звуження, всупереч ст.227 Кримінально-процесуального кодексу України, повноважень прокурорського нагляду за слідством і, отже, шлях до розширення масштабів порушень законності й прав людини.

Дивна й небезпечна плутанина також запропонована в разі схвалення положення про право НБР передавати в інші сліпці апарати кримінальні справи, котрі цим органом порушені, але по яких ми б несли відповідальність і сам цей орган. Навіщо не передувати? Щоб навантажувати інші органи не вигідними справами? Тоді буде узаконено положення про те, що в наступні державні єрністі серед сліпцях органів, що серед них є «старші» й «молодші».

Підсумовуючи сказане, слід зазначити, що створення НБР у запропонованому вигляді — це дублювання функцій МВС, СБУ і прокуратури і ніякої конкретної відповідальності за наслідки роботи.

Це тяжкий удар перш за все по МВС, яке і так уже ослаблене, і по СБУ, бо особливий склад буде «вирвано» саме з цих органів. А це на часі створення місцевої міліції. Де ж узяти на себе кошти з дефіцитного бюджету? Що залишається робити білому платнику податків після таких нововведень, коли йому місяцями не платять зарплату?

Володимир НЕДРИГАЙЛО, народний депутат України, член Верховної Ради України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Латвійської Республіки про передачу і прийняття осіб

Верховна Рада України постановляє: Угоду між Урядом України і Урядом Латвійської Республіки про передачу і прийняття осіб, підписану 24 лютого 1997 року в м. Ризі, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
10 лютого 1998 року.
№ 107/98-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Меморандуму між Кабінетом Міністрів України, що діє через Національне агентство України з реконструкції та розвитку, та Міністерством міжнародної торгівлі і промисловості Японії, що діє через Департамент експортного, імпортного та інвестиційного страхування, щодо державної підтримки експорту, кредитів та інших операцій для України

Верховна Рада України постановляє: Меморандум між Кабінетом Міністрів України, що діє через Національне агентство України з реконструкції та розвитку, та Міністерством міжнародної торгівлі і промисловості Японії, що діє через Департамент експортного,

імпортного та інвестиційного страхування, щодо державної підтримки експорту, кредитів та інших операцій для України, підписаний у м. Токіо 6 жовтня 1997 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
12 лютого 1998 року.
№ 126/98-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Меморандуму між Кабінетом Міністрів України, що діє через Національне агентство України з реконструкції та розвитку, та Експортно-імпортним банком Японії як урядовою установою Японії щодо надання Україні кредитів і гарантії

Верховна Рада України постановляє: Меморандум між Кабінетом Міністрів України, що діє через Національне агентство України з реконструкції та розвитку, та Експортно-імпортним банком Японії як урядовою установою Японії щодо надання Україні кредитів і гарантії, підписаний у м. Токіо 6 жовтня 1997 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
12 лютого 1998 року.
№ 127/98-ВР.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закон та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Уночі зазвонив телефон...

До виборів 22 дні

Мешканці Запоріжжя, які входять до мажоритарної виборчої округи №76 і мають змогу впливати на вибори, повинні в останній часом з опівночі й до шостої ранку будувати його ланцюг. «Як він станеся до народного депутата Олександра Кужель» — думало на другому кінці дорі.

Сама народний депутат, яку знову зареєстровано кандидатом у парламентарії по тому самому округу, переконана, що це — справа рук одного з її конкурентів на виборі. «Якби словами, коли обурені виборці «пошлють під три чорти» того, хто телефонують, перед ними вийшли вибажувати й долати, що вимушені провести ці «сепаратистські опитування» та не поводитимуться, за чим заданям працюють.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування

6-7

Закон України Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань

8-9

Кадри вирішують. Якщо вони здатні вирішувати

10

Як «з'їсти» державу? По шматочку...

12

ЗАКОН ПРО СТРАХОВИЩА ТА УКРАЇНИ ПРО ЗАГАЛЬНОВІ ТА ІНДИВІДУАЛЬНІ ДЕРЖАВНІ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі — **Основи**) відповідно до Конституції України визначають принципи та загальні правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування громадян в Україні.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування — це система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законами, що регулюють грошові фонди, що формуються шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом (далі — **роботодавцем**), грошові фонди, а також грошові фонди, що формуються з коштів державних та інших джерел, передбачених законами.

Стаття 2. Законодавство України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та його заохочення. Законодавство України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування складається з цих Основ та прийнятих відповідно до них законів, інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Якщо міжнародним договором України, в якому об'єднані зобов'язання надати Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені законодавством України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, то застосовуються норми міжнародного договору.

Завданням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування є встановлення гарантій щодо захисту прав та інтересів громадян, які мають право на пенсію, а також на інші види соціального захисту, що включають право на забезпечення їх у разі хвороби, повної або тимчасової втрати працездатності, безробіття з незалежних від них обставин, народження дитини, необхідності догляду за малолітньою дитиною або дитиною-інвалідом, хворим членом сім'ї, смертю громадянина та членів його сім'ї тощо.

Стаття 3. Правом громадян на забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Право на забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням згідно з цими Основами мають застраховані громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства та члени їх сімей, що проживають в Україні, якщо інше не передбачено законодавством України, а також міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Стаття 4. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Залежно від страхового випадку є такі види загальнообов'язкового державного соціального страхування:

- а) пенсійне страхування;
  - б) страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, медичним страхуванням;
  - в) страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності;
  - г) страхування на випадок безробіття.
- Інші види страхування, передбачені законами України.

Відносини, що виникають зазначеними в частині першій цієї статті видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, регулюються окремими законами, прийнятими відповідно до цих Основ.

Стаття 5. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування громадян України здійснюється за принципами загальнообов'язкового визначення умов і по-

рятку здійснення загальнообов'язкового державного соціального страхування;

обов'язковості страхування осіб, які працюють на умовах трудового договору (контракту) та інших підставах, передбачених законами, що регулюють трудові відносини; права та обов'язки, які забезпечують себе роботою самостійно (члени творчих спілок, творчі працівники, які не є членами творчих спілок), громадян — суб'єктів підприємницької діяльності;

надання права отримання виплат по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню особам, зайнятим підприємництвом, торцюю діяльності з метою обов'язкового фінансування страховими фондами (установами) витрат, пов'язаних із наданням матеріального забезпечення та соціальних послуг, у обсягах, передбачених законами з окремих видів загальнообов'язкового соціального страхування;

соціальності та субсидиарності; державних гарантій реалізації застрахованими громадянами своїх прав, передбачених законами, що регулюють забезпечення рівня життя, не нижчого за прожитковий мінімум, встановлений законом, шляхом надання пенсій, інших видів соціального захисту та допомоги, які є основним джерелом існування, цільового використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування;

підлягання представників усіх суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування в управлінні загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Стаття 6. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Суб'єктами загальнообов'язкового державного соціального страхування є застраховані громадяни, а в окремих випадках — члени їх сімей та інші особи, страховиками і страховики.

Застрахованою є фізична особа, на користь якої здійснюється загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Коли осіб, які можуть бути застрахованими за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, визначаються цими Основами та іншими законами, прийнятими відповідно до них.

Страховиками є загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням є застраховані особи, якщо інше не передбачено законами України.

Страховиками є цільові страхові фонди з:

- а) пенсійного страхування;
- б) медичного страхування;
- в) страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням;
- г) страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання; страхування на випадок безробіття.

Страхові фонди беруть на себе зобов'язання щодо надання грошових виплат та надання застрахованим особам матеріального забезпечення і соціальних послуг при настанні страхових випадків.

Підставою загальнообов'язкового державного соціального страхування є страховий випадок, із настанням якого у застрахованої особи (члена її сім'ї, іншої особи) виникає право на отримання матеріального забезпечення, соціальних послуг, передбачених статтею 25 цих Основ.

Стаття 7. Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.

Загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню підлягають:

- 1) особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту):
  - а) підприємствах, в організаціях, установах, які виходять від їх форми власності та господарювання;
  - б) у фізичних осіб;
- 2) особи, які забезпечують себе роботою самостійно (члени творчих спілок, творчі працівники, які не є членами творчих спілок), громадяни — суб'єкти підприємницької діяльності.

Перелік, доповнений та уточнений колом осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню, а також конкретні види загальнообов'язкового державного соціального страхування, до яких належать особи, визначаються законами України з окремих

видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Громадяни України, які працюють за межами території України та не застраховані в системі соціального страхування України, в якій вони перебувають, мають право на забезпечення за загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню в Україні за умов сплати страхових внесків, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 8. Свідчення про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Особи, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню, одержують свідчення про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, яке є єдиним для всіх видів страхування та документом суворої звітності.

Порядок видачі та зразок свідчення про загальнообов'язкове державне соціальне страхування затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Страховий стаж.

Страховий стаж — це період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню та сплачує внески (іно, роботодавцем) на страхування, якщо інше не передбачено законодавством. Особистість обчислення страхового стажу з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування визначаються відповідними законами України.

Період, протягом якого особа є застрахованою за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, визначається відповідними законами України.

Стаття 10. Роботодавець.

Роботодавцем відповідно до цих Основ вважається:

- а) власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган незалежно від форм власності, виду діяльності та господарювання і фізичні особи, які використовують наймну працю;
- б) власники розстатованих в Україні підприємств підприємств, установ та організацій (у тому числі міжнародних), філій та представництв, які використовують працю найманих працівників, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Стаття 11. Страховий ринок і страховий випадок.

Страховий ринок — об'єднання, складом яких громадяни та/або члени їх сімей можуть втратити тимчасово або назавжди засоби до існування і потребують матеріального підтримки або соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Страховий випадок — подія, з настанням якої виникає право застрахованої особи на отримання грошових виплат, забезпечення або соціальних послуг, передбачених законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 12. Виникнення спору.

Спори, що виникають із правовідносин за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, вирішуються в судовому порядку за загальними правилами, встановленими процесуальним порядком із розгляду.

Стаття 13. Інформація про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Інформація у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування використовується з дотриманням вимог, передбачених законодавством про інформацію.

Забороняється розголошувати без згоди застрахованої особи відомості про страховий стаж, страхові виплати, результати медичного обстеження, суми одержуваних виплат тощо.

Страховики через засоби масової інформації зобов'язані роз'яснювати населенню права та обов'язки, передбачені законодавством про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Страховики надають страховиками та застрахованим особам консультації з питань загальнообов'язкового соціального страхування на безоплатній основі.

Розділ II. УПРАВЛІННЯ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВИМ ДЕРЖАВНИМ СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ

Стаття 14. Страхові фонди. Страхові фонди є органами, які здійснюють керівництво та управління окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, проводять збір та акумулюють страхових внесків, контроль за використанням коштів, забезпечують фінансування виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням та здійснюють інші функції згідно з затвердженими статутами.

Усі застраховані громадяни є членами відповідних страхових фондів залежно від виду соціального страхування.

Страхові фонди є некомерційними самоврядними організаціями.

Цільові страхові фонди, якщо інше не передбачено законами України, не можуть займатися іншою діяльністю, крім тієї, для якої їх створено, та використовувати свої кошти на інші, не пов'язані з цією діяльністю, цілі.

Кошти цільових страхових фондів не включаються до складу державного бюджету України.

Страхові фонди діють на підставі статутів, що затверджуються у порядку, визначеному законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 15. Управління страховими фондами.

Управління страховими фондами здійснюється на паритетній основі державою та представниками суб'єктів соціального страхування.

Управління фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування здійснюють правління та виконавчі дирекції страхових фондів, які забезпечують виконання конкретні види соціального страхування.

Правління страхового фонду: затверджує документи, що регламентують внутрішню діяльність фонду, в тому числі виконавчої дирекції;

подає у встановлений порядку пропозиції щодо визначення розмірів загальнообов'язкових внесків для забезпечення відповідного рівня соціального страхування (за винятком страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання);

затверджує проекти річних бюджетів фонду та звітів про їх виконання, порядок використання коштів з окремих видів бюджету фонду;

створює резерви коштів для забезпечення виплат та надання соціальних послуг застрахованим особам;

розглядає кандидатури та затверджує на посадах керівників виконавчої дирекції фонду та його заступників;

визначає напрямки діяльності виконавчої дирекції страхового фонду та її робочих органів;

визначає кадрову політику; здійснює інші функції, передбачені статутами фондів.

Порядок обрання правління страхового фонду визначається законами України з окремих видів соціального страхування.

Виконавчим керівником страхового фонду є виконавчий орган правління фонду, який забезпечує виконання рішень правління.

Виконавча дирекція є постійною правлінням та здійснює діяльність від імені страхового фонду в межах та порядку, що визначаються його статутом та положеннями про виконавчу дирекцію, які затверджуються правлінням страхового фонду.

Керівники виконавчої дирекції відповідно до складу правління страхового фонду з правом дорученого голосу.

Робочими органами виконавчої дирекції є її відділення, страхові каси тощо.

Розділ III. НАГЛЯД У СФЕРІ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Стаття 16. Повноваження та функції Наглядової ради.

Нагляда за діяльністю цільових фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування здійснює Наглядова рада.

Наглядова рада здійснює контроль за виконанням статистичних звітів та цільовим використанням коштів відповідним фондом за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. З цією метою до складу Наглядової ради входить у рівній кількості представники від застрахованих громадян, роботодавців та держави.

Склад Наглядової ради та її повноваження визначаються законами з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 17. Нагляду у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування

Державний нагляд у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування здійснює спеціально уповноважений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади.

У разі покладення функцій державного нагляду у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування на кілька центральних органів виконавчої влади Кабінет Міністрів України визначає порядок відносин між ними з цих питань.

Стаття 18. Особи нагляду

Контроль за дотриманням законодавства та страховиками законів України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, інших нормативно-правових актів, виданих відповідно до них, здійснює держава.

Страховальники та страховики зобов'язані надавати послугам особам органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, страховиків усі документи та довідки, необхідні для здійснення ними функцій контролю.

Стаття 19. Засоби нагляду

Якщо законодавством прийнято рішення з порушенням страхового законодавства або страховальник не виконує вимог цього законодавства, орган державного нагляду вказує на допущені порушення і встановлює термін для їх усунення. Якщо протягом цього терміну страховик або страховальник не усуне порушення, незалежно скільки скасується органом державного нагляду і настанням відповідних умов звільнення з рахунок страховика або страховальника. У довготривалій термін страховик або страховальники можуть оскаржити рішення органу державного нагляду у суді.

Орган державного нагляду може вимагати скликання засідання правління цільового страхового фонду. Якщо він вимога не буде виконана, орган державного нагляду може сам скликати і провести засідання правління цільового страхового фонду.

За невиконання своїх обов'язків за рішенням наглядової ради цільового страхування відповідно до цих Основ є внески роботодавців і застрахованих осіб. Бюджети та інші джерела коштів, необхідні для здійснення загальнообов'язкового державного соціального страхування, передаються відповідним законами з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Розділ IV. КОШТИ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ТА ПОРЯДОК ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Стаття 20. Джерела коштів

Основними джерелами коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування відповідно до цих Основ є внески роботодавців і застрахованих осіб. Бюджети та інші джерела коштів, необхідні для здійснення загальнообов'язкового державного соціального страхування, передаються відповідним законами з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 21. Визначення розміру внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Розміри внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з кожного виду його діяльності визначаються з того, що вони повинні забезпечувати:

- надання особам матеріального забезпечення та соціальних послуг, передбачених законодавством;
  - фінансування заходів, спрямованих на профілактику страхових випадків;
  - створення резерву коштів для забезпечення виплат та надання соціальних послуг застрахованим особам;
  - фінансування витрат страховика, пов'язаних із здійсненням загальнообов'язкового державного соціального страхування.
- Розміри внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування застрахованих осіб визначаються Верховною Радою України відповідно до роботодавців і застрахованих осіб з кожного виду страхування на календарний рік

у відсотках одночасно із затвердженням державного бюджету України, якщо інше не передбачено законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Для визначення розміру внесків додаткові джерела коштів можуть враховуватися у разі їх систематичного надходження до фонду.

Страхові внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування залежно від передбаченого законом виду страхування, як правило, на календарний рік у відсотках:

- а) для роботодавців — до сум фактичних витрат на оплату праці та інших виплат працівникам, якщо ці виплати підлягають обкладенню прибутковим податком з громадян;
- б) для фізичних осіб — до сум оподаткованого доходу (прибутку).

Внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань сплачують виключно роботодавці.

Джерела та порядок формування коштів цільових страхових фондів для забезпечення осіб, які повністю або на певний час звільняються від сплати внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, визначаються законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 22. Порядок здійснення платежів і резервування коштів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Порядок здійснення платежів і резервування коштів, строки сплати внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування визначаються законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Розділ V. БЮДЖЕТ, ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ЦІЛЮВІХ СТРАХОВИХ ФОНДІВ

Стаття 23. Нормативне забезпечення

Страховики з дотриманням вимог законодавства розробляють нормативно-правові акти щодо порядку складання і виконання бюджету, здійснення платежів, проведення бухгалтерського обліку і звітності та інші документи, що стосуються їх діяльності.

Стаття 24. Звіти про діяльність

Страховики складають звіти про результати своєї діяльності і подають їх Кабінету Міністрів України або уповноваженому ним органу, що дозволяє відомостям застрахованих осіб черпати засоби інформації.

З ініціативи органу державного нагляду за діяльністю страховиків може призначатися спеціальна комісія для перевірки діяльності фондів із загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Розділ VI. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗОВИМ ДЕРЖАВНИМ СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ

Стаття 25. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням

За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням надаються такі види соціальних послуг та матеріального забезпечення:

- 1) пенсії за віком;
  - 2) пенсії за неінвалідністю внаслідок загального захворювання (в тому числі капітальна, не пов'язана з роботою, інвалідність з дитинства);
  - 3) пенсії у зв'язку з втратою годувальника, при передбаченні пунктом 4 цієї статті;
  - 4) медичні профілактично-реабілітаційні послуги;
  - 5) допомога на покриття пенсійної;
  - 6) медичне страхування;
  - 7) діагностика та амбулаторне лікування; стаціонарне лікування;
  - 8) медична допомога лікарських засобів та виробів медичного призначення;
  - 9) профілактичні та освітні заходи;
  - 10) забезпечення медичної реабілітації осіб, які перенесли захворювання, а також операції або інші хронічні захворювання.
- Обсяг послуг, що надаються за рахунок коштів обов'язкового медичного страхування, визначається базовою та територіально-специфічною частинами медичного страхування, які затверджуються в порядку, встановленому законодавством;
- 3) страхування у зв'язку з тимчасовою

втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням дитини, а також іншими непередбаченими подіями (включаючи догляд за хворою дитиною);

допомога по вагітності та пологах;

допомога при народженні дитини та по догляді за нею;

допомога на покриття (крім покриття пенсійної, безробітності та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві);

забезпечення оздоровчих заходів;

а) страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;

профілактичні заходи по запобіганню нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням;

відновлення здоров'я та працездатності потерпілих;

допомога по тимчасовій непрацездатності внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання;

відшкодування збитків, заподіяних працівниками калітним чи іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаних з виконанням ним своїх трудових обов'язків;

пенсія по інвалідності внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання;

пенсія у зв'язку з втратою годувальника, який помер внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання;

допомога на покриття обсягу, який померли внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання;

а) страхування від безробіття;

допомога по безробіттю;

відшкодування витрат, пов'язаних із професійною підготовкою або перепідготовкою на виробництві;

матеріальна допомога безробітному та членам його сім'ї;

догата роботодавцю для створення робочих місць;

допомога на покриття безробіттю.

У разі прийняття законів з нових видів загальнообов'язкового державного соціального страхування або внесення змін до законів України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування одночасно вносяться зміни до цих Основ.

Доповнення переліку матеріального забезпечення та соціальних послуг, які надаються особам за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, можуть здійснюватися законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 26. Характеристика страхових випадків та умови надання соціальних послуг і матеріального забезпечення особам за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням

До страхових випадків, з настанням яких надаються матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, належать:

- тимчасова непрацездатність;
- вагітність і полози, догляд за малолітньою дитиною;
- інвалідність;
- хвороба;
- досягнення пенсійного віку;
- смерть годувальника;
- безробіття;
- соціальні послуги та інші матеріальні витрати, пов'язані з певними обставинами;

нещасний випадок на виробництві; професійне захворювання.

У разі виникнення страхових випадків, умови надання соціальних послуг, їх видів та розміри матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням визначаються законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування, іншими нормативно-правовими актами, які містять норми щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Страховики у своїй діяльності співпрацюють у провадженні заходів, пов'язаних із наданням матеріального забезпечення та соціальних послуг, і впродовж цілого року конкретному випадку приймати рішення щодо того, хто з них братиме участь у фінансуванні цих заходів.

Якщо після призначення застрахованій особи матеріального допомоги чи надання соціальних послуг між страховиками виник спір щодо понесених витрат, виплата здійснюється страховиком, до якого звернулася застрахована особа. При цьому належний страховик має право звернутися до належного страховика щодо відшкодування понесених ним витрат.

Стаття 27. Підстави припинення виплат і надання соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням

нобов'язковим державним соціальним страхуванням.

Виплати та надання соціальних послуг на які має право застрахована особа за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, може бути припинено:

- а) якщо виплата або надання соціальних послуг здійснюється на підставі фальшивих документів, що містять неправдиві відомості;
- б) якщо страховий випадок стався внаслідок дії особи, за якої настає кримінальна відповідальність;
- в) якщо страховий випадок стався внаслідок умисної дії особи;
- г) внаслідок невиконання застрахованою особою своїх обов'язків за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням;
- д) в інших випадках, передбачених законами.

Розділ VII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТРАХОВИКІВ ТА ОСІБ, ЯКІ НАДАЮТЬ СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ

Стаття 28. Відповідальність страховиків, а також осіб, які надають соціальні послуги

Роботодавці несуть відповідальність за школу, заповідну застрахованим особам або застрахованим особам, а не належного виконання своїх обов'язків із загальнообов'язкового державного соціального страхування, відповідно до законодавства.

Завданням органів здоров'я, закладів професійної реабілітації і громадян, які надають соціальні послуги застрахованим особам, несуть цивільно-правову відповідальність за школу, заповідну застрахованим особам, або застрахованим внаслідок фальсифікації документів про обсяги та якість наданих послуг.

Поступовість звинувачення у документах інших, перерахованих у статті 28, не перешкоджає виконанням органами цільових страхових фондів.

Роботодавцю забороняється винятки будь-якої дії, що можуть привести до порушення інтересів застрахованою особою спільного рішення, яке може в подальшому завдати шкоди цій особі.

Стаття 29. Відповідальність страховиків за невиконання або неналежне виконання умов страхового договору

Страховики несуть відповідальність відповідно до законодавства за школу, заповідну застрахованим особам внаслідок невиконання або неналежного виконання умов страхового договору.

Стаття 30. Обов'язки застрахованих осіб із загальнообов'язкового державного соціального страхування

Застраховані особи зобов'язані у повному обсязі та у встановлених законодавством України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування строки сплатити внески страховикам, поповнити страховиків про обставини, що спричиняють зміни розміру матеріального забезпечення із загальнообов'язкового державного соціального страхування та порядку його надання (зміни стану непрацездатності, в склад сім'ї, звільнення з роботи, працездатності, вніз за межами держави тощо).

Сума версії матеріального забезпечення та соціальних послуг, наданих застрахованій особі внаслідок допущення або невиконання нею своїх обов'язків, створюється з цієї особи в судовому порядку.

Розділ VIII. ПРИКІНЦІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 31. Строки введення загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні

Строки введення загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні забезпечують конституційні гарантії, передбачені Конституцією України, визначені в законах України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Стаття 32. Набрання чинності цими Основами

Щ Основи набирають чинності з дня їх опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА

м. Київ,
14 січня 1998 року.
№ 16/98-ВР.

Здійснено з Резюмею Верховної Ради України, закон та інші акти, набувають чинності з 14 січня 1998 року, офіційно публікуються.

ПРО ЗАХИСТ ЛЮДИНИ ВІД ВПЛИВУ ІОНІЗУЮЧИХ ВИПРОМІНЮВАНЬ

Цей Закон спрямований на забезпечення захисту життя, здоров'я та майна людей від негативного впливу іонізуючих випромінювань, спричиненого практичною діяльністю, а також у випадках радіаційних аварій, оцінок виконання запобіжних та рятувальних заходів і відшкодування шкоди.

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

втручання — будь-яка дія, спрямована на зменшення опромінення або запобігання йому чи можливості опромінення людини від джерел, що не належать до сфери контрольованої практичної діяльності або які вишили 3-їд контролю;

ефективна доза опромінення — розрахункова доза опромінення людини, яка враховує вкладі ефектів опромінення різних органів і тканин людини на стан її здоров'я у цілому; критична група людей — одnorодна за умовами життя, віком і статтю група, яка може отримати максимальні ефективні дози опромінення за певним шляхом опромінення внаслідок практичної діяльності;

опромінення — вплив на людину іонізуючого випромінювання, яке може бути зовнішнім опроміненням внаслідок практичної діяльності від джерел іонізуючого випромінювання або внутрішнім опроміненням від джерел іонізуючого випромінювання, які знаходяться всередині даної людини;

опромінення населення — опромінення, якого зазнає (зазнала) людина від ядерних установок і джерел іонізуючого випромінювання, за винятком професійного і медичного опромінення та опромінення, зумовленого місцевим природним радіаційним фоном; **опромінення професійне** — опромінення персоналу в процесі його роботи;

основна дозова межа опромінення — максимально допустимий рівень індивідуальної ефективної дози опромінення людини, встановлений цим Законом, перевищення якого вимагає застосування заходів захисту людини; **практична діяльність** — діяльність людини, під час здійснення якої запроваджуються додаткові джерела випромінювання, або додаткові шляхи опромінення, які зумовлюють кількість людей, які підпадають під вплив опромінення, внаслідок якої збільшуються величини опромінення, його ймовірність або кількість опромінених людей;

природний радіаційний фон — опромінення, зумовлене космічним випромінюванням та випромінюванням природних радіонуклідів, природо розподілених у землі, воді, повітрі та інших елементах біосфери;

рівень втручання — оцінювана розрахункова величина дози опромінення людини, яка зумовлює необхідність обов'язкового вжиття заходів щодо захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань.

Стаття 2. Сфера дії Закону

Цей Закон регулює правопослідовні

μзіберген (μЗб) — одиниця еквівалентної доз ефективної дози іонізуючого опромінення (у системі СІ). Позасистемна одиниця — бер.

мГіберген (мГр) — одиниця вимірювання поглиненої дози іонізуючого випромінювання (у системі СІ). Позасистемна одиниця — рад (1 мГр=0,01 рад).

між державою в особі її відповідних органів виконавчої влади, юридичними та фізичними особами, що виникають у зв'язку з практичною діяльністю.

Стаття 3. Право людини на забезпечення захисту від впливу іонізуючих випромінювань

Кожна людина, яка проживає або тимчасово перебуває на території України, має право на захист від впливу іонізуючих випромінювань. Це право забезпечується здійсненням комплексу заходів щодо запобігання впливу іонізуючих випромінювань на організм людини шлях встановлених дозових меж опромінення, компенсацією за перевищення встановлених дозових меж опромінення та відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок впливу іонізуючих випромінювань.

Стаття 4. Право громадян та їх об'єднань на інформацію щодо стану захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань

Громадяни України та їх об'єднання мають право на отримання інформації щодо рівнів опромінення людини та заходів захисту від впливу іонізуючих випромінювань в місцях їх проживання чи роботи від відповідних органів виконавчої влади, до відання яких належать функції захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань згідно з законодавством України.

РОЗДІЛ II. ОСНОВНІ ДОЗОВІ МЕЖИ ОПРОМІНЕННЯ ТА РІВНІ ВТРУЧАННЯ

Стаття 5. Основні дозові межі опромінення населення

Основна дозова межа індивідуального опромінення населення не повинна перевищувати 1 мізіберга* ефективної дози опромінення за рік, при цьому середньорічна ефективна доза опромінення людини, віднесеної до критичної групи, не повинні перевищувати встановлених цією статтею основних дозових меж опромінення незалежно від умов та шляхів формування цих доз.

Дозові межі індивідуального опромінення населення та критерії шкідливості забруднення ґрунту на території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи визначаються законами України та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 6. Основні дозові межі опромінення персоналу

Основна дозова межа індивідуального опромінення персоналу об'єктів, на яких здійснюється практична діяльність, введена в експлуатацію після набрання чинності цим Законом, не повинна перевищувати 20 мізібергенів ефективної дози опромінення на рік, при цьому допускається її збільшення до 50 мізібергенів за умови, що середньорічна доза опромінення не перевищує п'яти років підр не перевищує 20 мізібергенів.

Основна дозова межа індивідуального опромінення персоналу об'єктів, на яких здійснюється практична діяльність, введених в експлуатацію до набрання чинності цим Законом, не повинна перевищувати 50 мізібергенів ефективної дози опромінення за будівлю 12 місяців роботи підр, з поступовим зменшенням дозової меж опромінення до 20 мізібергенів за рік протягом перехідного періоду.

Тривалість перехідного періоду визначається органом державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки для конкретних умов практичної діяльності.

Стаття 7. Запущення осіб до ліквідації радіаційних аварій та їх наслідків

Запущення до ліквідації радіаційних аварій та їх наслідків допускається лише на добровільних засадах, за контрактом, в якому повинна зазначатися можлива доза опромінення за час ліквідації радіаційної аварії та її наслідків.

Запущення до ліквідації радіаційних аварій та їх наслідків осіб, які мають медичні протипоказання, осіб віком до 18 років та жінок дітородного віку забороняється.

Опромінення осіб, запущених до ліквідації радіаційної аварії та її наслідків, вище основних дозових меж опромінення, встановлених цим Законом, допускається лише за їх згодою, у випадках, якщо не можна вжити заходів, які виключають їх перевищення і можуть бути виправдані лише рятувальними життєвими та попередженнями подальшого небезпечного розвитку аварії і опромінення близько 1 кілограму.

Стаття 8. Рівні втручання у разі радіаційних аварій

Втручання, зумовлене необхідністю захисту життя та здоров'я людини, повинно бути таким, щоб зменшення шкоди, заподіяної впливом іонізуючих випромінювань, шляхом зниження дози опромінення, було достатнім для виправдання як вартості втручання, так і спричинених їм втручанням збитків.

Заходи щодо укриття людей застосовуються, якщо протягом перших двох годин після початку аварії ефективна доза опромінення може перевищити 5 мізібергенів.

Тимчасова евакуація людей здійснюється у разі, якщо протягом не більш як одного тижня ефективна доза за опромінення може досягти рівня 50 мізібергенів.

Політика профілактики застосовується у разі, якщо очікувана поглинута доза опромінення штириводної залози від накопиченого в ній радіоактивного іоду може перевищити 50 міліберген** згідно з установленими Міністерством охорони здоров'я України регламентами.

Органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки можуть з урахуванням специфіки конкретної радіаційної аварії встановлювати нижчі рівні втручання та включати додаткові заходи відповідно до плану радіаційного захисту персоналу та населення, а також встановлювати коротші періоди часу, протягом якого досягаються ці рівні. Порядок встановлення та запровадження нижчих рівнів втручання встановлюється Кабінетом Міністрів України.

РОЗДІЛ III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ЛЮДИНИ ВІД ВПЛИВУ ІОНІЗУЮЧИХ ВИПРОМІНЮВАНЬ

Стаття 9. Повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань

До повноважень Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань належать:

розроблення і запровадження стандартів, норм та правил, виконання яких забезпечує неперевищення основних дозових меж опромінення людини та безпечне здійснення практичної діяльності;

здійснення методичного керівництва діяльності державної системи обліку та контролю індивідуальних доз опромінення персоналу, експертних оцінок її повноти і достатності, а також проведення аналізів і оцінок стану дозових навантажень населення і персоналу;

організація і здійснення нагляду за виконанням заходів щодо захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань на відповідних територіях місцевими органами виконавчої влади;

здійснення державного контролю за безпечним веденням практичної діяльності;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань.

Стаття 10. Повноваження місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань

До повноважень місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань належать:

прийняття згідно з законодавством України рішень щодо застосування на відповідній території заходів втручання у разі радіаційних аварій;

організація проведення в установленому порядку щорічних обстежень з метою оцінки стану захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань та ведення екологічного паспорта території;

здійснення організаційного керівництва системою обліку та контролю доз опромінення населення на відповідній території;

організація контролю за виконанням заходів щодо захисту людини від впливу радіонуклідів, що містяться у будівельних матеріалах;

потоження планів заходів щодо захисту населення від радіаційних аварій та їх наслідків;

забезпечення постійної готовності засобів оповіщення населення відповідній території про виникнення радіаційної аварії;

організація контролю за виконанням заходів щодо захисту населення від радіаційних аварій та їх наслідків; забезпечення населення, в місцях його проживання, інформацією щодо рівнів опромінення людини та заходів захисту від впливу іонізуючих випромінювань, що виконуються на відповідній території;

розроблення та запровадження регіональних програм захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань.

Стаття 11. Оцінка стану захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань

Оцінка стану захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань здійснюється з метою планування і проведення заходів захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань та аналізу ефективності цих заходів місцевими органами виконавчої влади.

Оцінка стану захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань проводиться згідно з такими основними показниками:

характеристика радіоактивного забруднення довкілля;

випадковості радіаційних аварій, їх розмір та можливий вплив на людину;

ступінь готовності до ефективного ліквідації радіаційних аварій та їх наслідків;

аналіз доз опромінення окремих груп населення від усіх джерел іонізуючих випромінювань;

число осіб, які зазнали опромінення вище допустимих дозових меж;

аналіз забезпечення заходів захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань та дотримання стандартів, норм і правил у цій сфері на відповідній території.

Результати оцінки щорічно заносяться в екологічний паспорт території.

Форма та порядок ведення екологічного паспорта території затверджуються в установленому законодавством порядку.

Стаття 12. Регіональна програма за-

хисту людини від впливу іонізуючих випромінювань.

Регіональна програма захисту населення від впливу іонізуючих випромінювань розробляється згідно з щорічною оцінкою стану захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань на відповідній території і повинна включати, як заходи:

пошук і виявлення джерел та шляхів, що спричиняють вплив іонізуючих випромінювань на людину;

реалізацію заходів щодо знешкодження джерел і шляхів, що спричиняють вплив іонізуючих випромінювань на людину, та (або) захисту від цього впливу людини;

впровадження пунктів радіаційного контролю продуктів харчування на ринках і в інших місцях їх масової реалізації;

організацію постів індивідуального контролю радіації, згідно з нормативними, визначеними відповідними центральними органами виконавчої влади;

надання населенню безоплатних консультацій з питань захисту від впливу іонізуючих випромінювань, радіаційного контролю, дезактивації предметів побуту та збереження побутових радіоактивних відходів;

проект, ремонт, атестація та обслуговування побутових приладів радіаційного контролю;

створення умов для проведення дозових вимірювань, радіометричних і дезактиваційних робіт на заовладнення населення та умов для збирання і зберігання побутових радіоактивних відходів.

Порядок розроблення регіональних програм захисту населення від впливу іонізуючих випромінювань визначається Кабінетом Міністрів України, а їх фінансування здійснюється згідно з законодавством України.

Стаття 13. Обов'язки фізичних та юридичних осіб щодо захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань під час здійснення практичної діяльності:

Юридичні та фізичні особи, які здійснюють практичну діяльність в установленому Кабінетом Міністрів України порядку, зобов'язані:

здійснювати систематичний контроль за радіаційним станом робочих місць, приміщень, території в санітарно-захисних зонах та зонах спостереження, а також за викидами і скидами радіоактивних речовин;

розробляти обґрунтовані додержання норм радіаційної безпеки щодо умов і умовностей, матеріалів і речовин, технологічних процесів і виробництва;

планувати і проводити заходів щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань;

здійснювати контроль і облік індивідуальних доз опромінення персоналу;

організовувати проведення періодичних медичних оглядів персоналу;

регулярно інформувати персонал щодо рівнів іонізуючого випромінювання на робочих місцях та значення отриманих ними доз опромінення;

здійснювати контроль за виконавчою владою та органами місцевого самоврядування, органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки щодо виникнення аварійних ситуацій, порушень технологічних регламентів, які створюють загрозу для безпеки людей.

Забезпечувати реалізацію прав громадян та їх об'єднань на надання інформації щодо стану захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань.

Стаття 14. Обов'язки юридичних та фізичних осіб щодо захисту людини у випадках радіаційних аварій:

Юридичні та фізичні особи, які здійснюють практичну діяльність, забезпечують аварійну готовність ядерних установок і джерел іонізуючого випромінювання згідно з вимогами стандартів, норм і правил захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань, а також умов отриманих доз доволі. До такого забезпечення належить наявність:

переліку потенційно можливих радіаційних аварій і прогнозів їх можли-

вих наслідків з відповідними обґрунтуваннями;

плану захисту персоналу і населення від потенційно можливих аварій та їх наслідків, погоджених з органами державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки або уповноваженими ними місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування та затвердженими юридичними або фізичними особами і доведених до відома персоналу та населення;

засобів оповіщення персоналу і населення;

засобів забезпечення ліквідації наслідків радіаційних аварій;

засобів медичного захисту людини від впливу опромінення;

засобів індивідуального захисту людини;

засобів індивідуального дозиметричного контролю;

аварійно-реакційного формування з числа персоналу.

У разі виникнення радіаційної аварії юридичні та фізичні особи, які здійснюють практичну діяльність, зобов'язані:

здійснювати виконання планів захисту персоналу і населення від впливу аварії;

інформувати про виникнення радіаційної аварії органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування і оповіщати населення територій на яких можливе підвищення рівня опромінення;

вжити заходів щодо полягання медичної допомоги потерпілим наслідком радіаційної аварії;

здійснити заходи щодо запобігання розповсюдженню радіоактивних речовин у довкілля;

провести аналіз і підготувати прогноз розвитку радіаційної аварії і змін радіаційної обстановки;

вжити заходів для нормалізації радіаційної обстановки у ході ліквідації радіаційної аварії.

Стаття 15. Забезпечення захисту людини від впливу радіоактивних матеріалів

Опромінення людей в житлах та виробничих приміщеннях не повинно перевищувати затверджених в установленому порядку нормативів.

Захист людини від впливу радіоактивних матеріалів, забезпечується такими заходами:

вибором земельних ділянок для будівництва будинків і споруд з урахуванням рівня надходження радіоактивної гамма-випромінювання;

проектнуванням і будівництвом будинків і споруд з урахуванням захисту від надходження радіоактивної гамма-випромінювання;

здійснюванням контролю за вмістом радіоактивних матеріалів, що містяться у будівельних матеріалах, прийняттям будинків і споруд в експлуатацію з урахуванням рівня вмісту радіоактивних матеріалів в повітрі цих будинків та споруд і рівня гамма-випромінювання;

здійснюванням контролю за вмістом радіоактивних матеріалів в повітрі цих будинків та споруд з урахуванням рівня вмісту в них радіоактивних матеріалів;

зміню характеру використання будинків і споруд, якщо реальні дози опромінення людини перевищують затверджені в установленому порядку нормативні.

Забороною застосування будівельних матеріалів і виробів з них, що не відповідають вимогам захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань.

Стаття 16. Забезпечення захисту людини від впливу радіоактивних матеріалів в продуктах харчування, продовольчій сировині та питній воді

Вміст радіоактивних матеріалів в продуктах харчування, продовольчій сировині та питній воді не може перевищувати затверджених в установленому порядку нормативів.

Продукти харчування, продовольча сировина та питна вода, а також супутні матеріали, що контактують з ними під час виробництва, зберігання, транспортування і реалізації, підлягають сертифікації в порядку, який

визначається законодавством України.

Стаття 17. Забезпечення захисту людини під час лікування та здійснення медичної діагностики

Використання у медичній практиці будь-яких джерел іонізуючих випромінювань повинно здійснюватися з обов'язковим застосуванням засобів індивідуального захисту та контролю доз опромінення пацієнтів.

Дози опромінення пацієнтів під час лікування та здійснення медичної діагностики повинні бути настільки низькими, наскільки це можливо для діагностичних або лікувальних цілей та до перевищення затверджених в установленому порядку норм.

Дози опромінення, отримані пацієнтом при медичному втручанні, повинні реструєнтуватися, а інформація щодо дози опромінення повинна зберігатися в архівах медичних установ протягом 50 років, а до закінчення зазначеного строку передаватися до Національного архівного фонду.

Пацієнту надається на його вимогу повна інформація про очікувану кількість опромінення та дозу опромінення та про можливі її наслідки.

Найвищу праву відомостями від медичного втручання, пов'язаного з його опроміненням, повинно, коли так втручання пов'язане з виявленням небезпечних інфекційних захворювань.

Стаття 18. Система контролю та обліку доз опромінення населення

Система контролю та обліку доз опромінення населення спрямована на визначення критичних груп людей в залежності від умов і місця проживання чи розташування робочих місць та реструєнтування доз опромінення осіб, віднесених до критичної групи.

Шодо осіб з критичної групи людей здійснюється обов'язковий контроль доз опромінення до опромінення ефективною дозою опромінення будь-якої людини з критичної групи перевищує норматив, встановлений відповідними нормативами.

Облік індивідуальних доз опромінення людей, віднесених до критичної групи, ведеться в районному (міському) дозовому реєстрі опромінення, організації ведення якого здійснюють місцеві органи виконавчої влади.

РОЗДІЛ IV. КОМПЕНСАЦІЯ ТА ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ

Стаття 19. Компенсація за перевищення річної основної дозової межі опромінення

Компенсація за перевищення річної основної дозової межі опромінення надається особам, які проживають або тимчасово перебувають на території України, у випадках:

опромінення, зумовленого впливом практичної діяльності;

у разі помилкового або неправомірного опромінення пацієнтів при медичному втручанні;

наслідків зумовленого споживання забруднених радіоактивними продуктами харчування та питної води;

внаслідок радіаційно небезпечних умов проживання, праці та навчання.

Компенсація за перевищення річної основної дозової межі опромінення встановлюється у розмірі 1,2-кратного збільшення мінімуму доз опромінення встановленої тим Законом допустимої межі опромінення.

Піставною для виплати компенсації особам за перевищення річної основної дозової межі опромінення є забрудненість районним (міським) дозовим реєстром опромінення факт перевищення річної основної дозової межі опромінення не в власній вини особи.

Порядок надання компенсації за перевищення річної основної дозової межі опромінення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 20. Відшкодування шкоди

Відшкодуванню підлягає шкода, заподіяна внаслідок впливу іонізуючих випромінювань життя та здоров'я людей, а також майну фізичних осіб.

У разі смерті особи, яка настала внаслідок впливу іонізуючих випромінювань, право на відшкодування шкоди мають особи, які перебували на утриманні померлого або мали на день його смерті право на одержання від нього коштів на утримання, а також дитина померлого, яка народилася після його смерті.

Підставою для відшкодування шкоди, заподіяної впливом іонізуючих випромінювань, є встановлення факту заподіяння такої шкоди згідно з законодавством України.

Стаття 21. Забезпечення виплат компенсації та відшкодування шкоди

Виплати компенсації за перевищення річної основної дозової межі та відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок впливу іонізуючих випромінювань, забезпечуються за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб, в результаті практичної діяльності яких сталися аварії.

Спори щодо виплат компенсації за перевищення річної основної дозової межі опромінення та відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок впливу іонізуючих випромінювань, розглядаються в судовому порядку.

Забезпечення відповідності за порушенням законодавства щодо захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань

Особа, винні у порушенні законодавства щодо захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань, несути цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність відповідно до законів України.

РОЗДІЛ V. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАХИСТУ ЛЮДИНИ ВІД ВПЛИВУ ІОНІЗУЮЧИХ ВИПРОМІНЮВАНЬ

Стаття 23. Міжнародне співробітництво у сфері захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань.

Якщо міжнародними договорами України встановлені інші норми, ніж ті, що передбачені законодавством України щодо захисту людини від впливу іонізуючих випромінювань, то застосовуються норми міжнародного договору.

РОЗДІЛ VI. ПРИКНІПЦІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 24. Прикніпці положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, стаття 1 — з 1 січня 2000 року. Не поширюється на випадки перевищення основної дозової межі опромінення, які сталися до набрання чинності тим Законом.

2. Для цього Закону не поширюється на осіб, які знавали впливу іонізуючих випромінювань внаслідок поїнок, що сталися за межами України, якщо так поширення не передбачене міжнародними договорами України.

3. Кабінет Міністрів України у двомісячний термін:

підготує до розгляду Верховної Ради України проєкт постанови про внесення Закону України у відповідність з тим Законом;

забезпечить прийняття нормативно-правових актів, передбачених тим Законом;

привнесе у відповідність з тим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечить перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
Д. КУЧМА.

М. Київ,
14 січня 1998 року.
№ 15/98-ВР.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Оголошення

До відома акціонерів ВАТ «Бориславський НДІ «Синтез»

Перейдіть за адресою ВАТ «Бориславський НДІ «Синтез» відбулися 10 квітня 1998 року об 11:45 у приміщенні Асистента завісника м. Борислава Лявківської області, вул. Трушківська, 102.

Регістрація акціонерів збори 10 квітня 1998 року з 8:00 до 10:30.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Заг. голови правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 рік, основні напрямки діяльності на 1998 рік.
3. Заг. ревізійної комісії.
4. Затвердження річного звіту та балансу за 1997 рік.
5. Заг. господарств.
6. Про розподіл прибутку за 1997 рік та затвердження плану розподілу прибутку на 1998 рік.
7. Про зменшення статутного фонду з яким у відношенні майна на 2012 році, які перебувають у державній власності, майно 5503 тирин, що становить 0,3% статутного фонду.
8. Про внесення змін та доповнень до статуту ВАТ щодо майна чинного законодавства.
9. Вибори голви правління, спостережної ради та ревізійної комісії.
10. Затвердження витратних нормативних документів.

Для участі збори потрібно мати паспорт або інший документ, що посвідчує особу акціонера чи його представника.

Дізнатися за телефонами: (03248) 5-43-89; Факс: (03248) 5-05-74.

Спостережний рада правління.

10.04.1998 р. а. в 13.00 часо
состоїться загальне собрание
акціонерів АОЗТ «Надежда»
по адресу: а. Крайов Ров
102, ул. 27 партмезеца, 10,
зат засесаний.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности за 1997 г.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Утверждения нового редакций устав.
4. Утверждения внутренних нормативных документов АО.
5. Выборы совета АО (наблюдательного совета).
6. Выборы ревизионной комиссии.
7. Утверждение уставного фонда АО в связи с индификацией.
8. Разное.

Увеличение уставного фонда осуществлено на сумму 287960 гривен путем увеличения номинальной стоимости акций до 350 грн. за 1 шт. Регистрация участников собрания 10.04.98 г. с 12.00.

До уваги акціонерів ВАТ «Тернопільгаз»!

Збори відбулися 10 квітня 1998 р. о 12:45 годів в приміщенні клубу ВАТ «Тернопільгаз» за адресою: Тернопіль, вул. Чернівецька, 5/4, 4-й поверх.

Регістрація акціонерів, або їх довірених осіб проводиться згідно з 8-ю до 11-ї год.

Порядок денний:

1. Заг. правління ВАТ «Тернопільгаз» про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 рік та виконання ревізійної комісії доповіді звіту та балансу, затвердження звітів і балансу (договірники Караванський О. І. — голова правління, Чабан М. В. — голова ревізійної комісії).
2. Затвердження змін та доповнень до статуту ВАТ «Тернопільгаз».
3. Затвердження внутрішніх нормативних актів (Положення) ВАТ «Тернопільгаз».
4. Вибори органів управління ВАТ «Тернопільгаз».

Зміни

до інформації про випуск акцій відкритого акціонерного товариства Колективно-акціонерного виробничого підприємства Буський лізавод.

Претензії від осіб, які підписалися на акції, приймаються протягом 15 днів з дня опублікування інформації.

Обережно: «приватизація»!

Децю про апетит

У Львові в одному величезному у будинку були собі чотирі державні підприємства. Два з них мали приватизувати, а два залишитися в державній власності.

Регіональне відділення Фонду державного майна України у Львівській області видав наказ про продаж виробничих площ. Та ратом дорученням Кабінету міністрів за підписом колишнього віце-прем'єра В. Пинзеника Фондом державного майна було наказано віддати всі виробничі площі у власність лише одному з цих підприємств. А всі інші відтепер зобов'язані орієнтуватися в нікому призначенні за комерційними штами.

Мимовільні виникає запитання: в що це за таке улюблене по-

на замовлення українських експертів центр розробляє матеріали (з зйомкою з виробничої площі) для захисту токарношліфового прокату у разі його транспортування морем, зокрема при експорті продукції Маріупольського металургійного комбінату на американський континент.

Окрім того, тут виконуються роботи на замовлення виробничих об'єктів Міністерства внутрішніх справ, машинобудівної, металургійної та інших галузей промисловості. Науково-технологічна продукція центру експертизи. Всі роботи центру «прив'язані» до української сировини. Він повністю відмовився від імпортованих матеріалів.

Завороженості у заробітній платі та перед бюджетом немає. А за січня минулого року підприємства центру силоміць захопи-

комісія з розподілу приміщень. Комісія дійшла висновку, що на комісії регіонального відділення про розподіл приміщень від 12.08.1996 року не виконуються через некомпетентність і бездіяльність учасників в В. Пинзеника. Голова правління ВАТ «ЕК-Пантопор» — В. Шестопалов не передав на баланс означених державних підприємств зайняти виробничі приміщення.

За незаконним наказу йому було оголошено догату. Тільки й того!

Рука руку мие?

То хто ж такий В. Шестопалов Володимир Євгенович? Адак одне його прохання до віце-прем'єра В. Пинзеника втрутитися у роз'яснення питання призвело до того, що через тяжкість у Фонд державного майна надішло доручення Кабінету міністрів.

«З'їсть» державу?»

соловими особами підприємств, якому керівник Фонду державного майна та Кабінету міністрів збиралося протиправно поділувати виробничі площі інших підприємств, котрі коштують мільйони гривень навіть за некінцями кризових часів? Не ВАТ «Експериментально-конструкторський і технологічний інститут захисних покриттів» (ВАТ «ЕКПантопор»).

Слід зазначити, що для виробничих цілей він не використовує навіть тих виробничих площ, які займає, майже всі їх орендуєть тринадцять комерційних структур. А виробнича діяльність інституту взагалі припинилася. У колективі виникли конфліктна ситуація. Кількість працівників зменшилася у три з половиною рази. Майже половина на працюючих перебуває у вимушених неоплачуваних відпустках. Інститут практично припинив виконувати свої функції технологічного центру в галузі, що обумовило розміщення відповідних робіт замовниками при іншій організації.

А тепер подивімося, чим займаються і як працюють ті державні підприємства, яких висловлюється.

Це державний Науково-технічний центр «Композит», розміщений у корпусі з 1990 року. Він забезпечує сучасними технологіями зведення спеціальних функцій Національного банку України, Міністерства внутрішніх справ, інших державних установ.

лени ВАТ «ЕКПантопор». Науково-технологічне обладнання викинуто в коридор. Прибутковим працівникам центру намагаються заволодіти завод.

Друге державне науково-дослідне підприємство — «КОНЕКС». Його розміщення в цьому будинку з 1986 року з виконують функції координатора низки програм космічних досліджень України, зокрема в сфері розробки космічної техніки, вивчення зосередження кліматичних, аграрних, екологічних процесів на території України, в т. ч. пов'язаних з неолупненням та ліквідацією катастроф. Продукція має повні спеціальні українські та зарубіжні організації «КОНЕКС» виконують роботи за держзамовленнями Національного космічного агентства, Міністерства оборони. У ньому ліцензія на право здійснення діяльності, пов'язаної з держзамовленнями. Підприємством проведена реконструкція приміщення з урахуванням умов спеціальних режимних обмежень (окрема прохання, особливості енергопостачання та заземлення).

Фінансово-економічний стан підприємства стабільний, зборівності у зарплаті та перед бюджетом немає.

Серед патентів і дослідно-експериментальних даних технологічного обладнання (ДЕТЛО). За кінцевих умов — це підприємство, що намагається до галузі машинобудування, з відомою працівників близько 200 чоловік. Фінансово-економічне становище також стабільне, річок збуту його продукції в Україні, Росії, Білорусії зростає.

Завороженості разом з ВАТ «ЕКПантопором» за рахунок державних централізованих даних фінансування колективного підприємства ЦСР. За проєктом їхнього будівництва вони розміщені в сільських приміщеннях.

На вимогу зазначених підприємств регіональне відділення Фонду державного майна України у Львівській області створило

Чому керівництву інституту в його заощадження не дуже майно допомагати високо посадові особи?

С підстави галатії, що ліквідація вітчизняних підприємств, які виробляють науковому та високотехнологічну продукцію, здійснюється не випадає.

У серпні 1997 року ВАТ «ЕКПантопор» надіслало підприємству записку про розподіл оренди приміщень, в якій вінмагло сплутувати його близько півмільйона гривень щорічно. Для чого тоді приватизувати та заробити грошей самі? Адак прибутковий цього прийнятого підприємства утвореного за рахунок державних коштів, спільників за оренду» своїх власних приміщень державними підприємствами.

З питання розподілу приміщень у зазначеному комплексі відповідно до законів України контролююча комісія Верховної Ради з питань приватизації тричі зверталася до Фонду державного майна України.

Розуміння поточного керівництва комісії, заступників голови ФІМУ п. В. Ковтюх змушених був викласти наказ про проведення приватизації цих об'єктів відповідно до закону. Відомо, що юридичні обов'язки голови ФІМУ п. В. Лановий, порушуються з відсутності, відміняє свій наказ, а також заступника В. Ковтюха зліпавши з посади.

А за законом...

Звернімося до чинного законодавства України. Відповідно до п. 4 ст. 5 Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств» та п. 2 ст. 2 Закону України «Про приватизацію невеличких державних підприємств» (малу приватизацію) були (споруд, приміщення) за бажанням покупця приватизуються з об'єктами приватизації.

В приватизації несприятливо зборили відповідного органу. Це саме правило перебігло і в нові закони. Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств» та «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про приватизацію невеличких державних підприємств» (малу приватизацію)» від 6 ст. 5 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств» передбачено, що якщо в невеличких підприємствах будинку приватизуються разом з іншим майном підприємства після закінчення за названими підприємствами інших приміщень на праві повного господарського відання, оперативного управління або на договірних засадах.

Відповідно до п. 8 Регламенту президії Вишого арбітражного суду України від 2 квітня 1994 року № 02-5/225 перебування будинку, який належить до загальнодержавної або комунальної власності, на балансі одного підприємства (організації) не означає, що це підприємство має виконувати право користування всіма приміщеннями будинку. Якщо будинок збудований за рахунок державних централізованих держав фінансування, і власник (організація) не виконує управління державним майном) визначив належність спірного приміщення кожному з підприємств (організації), то факт зведення на праві повного господарського відання, оперативного управління або на договірних засадах.

Відповідно до п. 8 Регламенту президії Вишого арбітражного суду України від 2 квітня 1994 року № 02-5/225 перебування будинку, який належить до загальнодержавної або комунальної власності, на балансі одного підприємства (організації) не означає, що це підприємство має виконувати право користування всіма приміщеннями будинку. Якщо будинок збудований за рахунок державних централізованих держав фінансування, і власник (організація) не виконує управління державним майном) визначив належність спірного приміщення кожному з підприємств (організації), то факт зведення на праві повного господарського відання, оперативного управління або на договірних засадах.

Для продовження діяльності саме таких підприємств, що працюють рентабельно на умовах повного господарування та мають стабільне фінансово-економічне становище, реалізувати з прибутком свою продукцію в Україні та на експорт, за законом приватизації, що вони займають, мають бути передані їм у повне господарське відання та занесені на їхні баланси.

Після чого кожен підприємство може приватизувати окремо або залишитися у державній власності, не створюючи труднощів у виробничій сфері, кожному підприємству розміщених разом з ними в одній будівлі підприємства.

Випадку приватизації всіх будівель, в якій зазначається чотирі підприємства, як власності лише одного з них інші опиняться у стані встановленою орендарів належності державній Україні. Це означає їх фактичну наслідкову ліквідацію. В намоу випадку, що всякраз сумнівом, це заважає значної шкоди економіці держави України. А причетними до протидержавних дій виявляються державні особи — в. о. голови Фонду державного майна В. Лановий та колишній віце-прем'єр В. Пинзеник. Шіє казати — сумно.

Значення матеріали передали спеціальному контрольному комісії Верховної Ради з питань приватизації на розгляд в. о. Генерального прокурора України, який ухвалив рішення про ухвалення ухвали об'єднати урядові зусилля та корупцію у вищих ешелонах влади.

Юрій КАМ'ЯНИЙ, заступник секретаря спеціального контролю комісії Верховної Ради України з питань приватизації.

Леонід КОВАЛЕНКО, помічник голови спеціального контролю комісії Верховної Ради України з питань приватизації.

Енергозбереження

Закарпатський бензобай...
спартом

У ПЕРШЕ в нашій державі на Вінницькому ВО «Подільляспирт» почали освоєння нового нафтопродукційного виду продукції — паливного етанолу. З цього приводу кореспондент «Г» їде разом з генеральним директором об'єднання, кандидатом економічних наук Григорієм КАЛЕНТИКОМ.

— Хочу одразу зауважити, — каже Григорій Миколайович, — що паливний етанол як добавка до автомобільного бензину вже давно використовується у ряді країн, з яких найбільше до нас — США, Канада, Бразилія, — автоїздрі на високому рівні такої. На перший рік тривають розмови про його виробництво. Так, ще у 1994 році Держкарбонпром розроблено заходи, що передбачають виробництво етанолу і створення бази для отримання сумішного бензину. Ми вкриті підійшли до розв'язання цієї проблеми.

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМ'Я.

Торік виробництво спирту на 12 підприємств, що складають 80 склади об'єднання, зменшилися на 62 відсотки. Якщо раніше 75 відсотків продукції реалізовувалося за межями держави, то у 1997 році цей показник становив лише 31 відсоток. Більшита підприємства відраховували у виробничому режимі в середньому по три місяці. У п'ять разів скоротилися прибутки. Нині експорт спиртоводів і переповнений нерозрахованою продукцією, яку зберігають більш як 2 млн. гектолітрів.

Одним з основних шляхів виходу із ситуації, що склалася, — продовжує Г. Калентик, — це освоєння згаданого виду нового виду продукції.

— Що конкретно робити для цього? Ми вже давно ведемо підготовчі роботи. Активну допомогу надають фахівці НДІ «Спиртбронз», Українського університету харчових технологій. За їх участю та при підтримці керівництва концерну «Укрспирт» на Барському спиртокомбінаті було проведено науково-практичну конференцію з проблем виробництва паливного етанолу. Саме це підприємство має стати піонером у новій справі.

— Коли плановано отримати нову продукцію?

Нині триває перепрофілювання комбінату. Забавляючи наперед, скажу,

етанол. До речі, до освоєння виробництва цієї ж продукції готуються ще на двох заводах у Гайсині та Тростянці.

— Що є спиртовим для неї? — Цим проблем, гадаю, не виникати. Бо де ще, як не на Вінничині, краще розвинене цукрова галузь. Навіть за попередніми підрахунками, цукрозаводи області могли б поставити нам приблизно 180 тисяч тонн відходів виробництва, тобто, ніс, мелики, з яких виготовляють етанол.

— Яку кількість нової продукції можна виробити протягом року?

— Розрахунок, проведений фахівцями науково-дослідного інституту «Спиртбронз», показує, що тільки на трьох згаданих наших підприємствах можна отримувати 60 мільйонів літрів етанолу. З цієї кількості виходить 600 млн. літрів сумішного автомобільного палива. Співвідношення становить 10 відсотків етанолу до 90 відсотків бензину (А-76). Крім економіки бензину, як стверджують спеціалісти, поліпшується його якість, насамперед за рахунок збільшення октанового числа. Висновки, з огляду на мінімальні витрати у ситуацію, те, що при використанні такого паливного змішується викиди шкідливих газів — в 1,6 — 1,9 раза. Це дуже істотно, адже в Європі у 2000 році буде заборонено використання бензину з важким сім'ям. Коментації, навіщо, зайві.

— Григорію Миколайовичу, а що показують розрахунки стосовно ефективності такого виробництва?

— Дев'ять виходить із таких показників. Якщо торік спиртовозови, що працюють на меласі (таких підприємств в об'єднанні 8), переуважують до бюджету області майже 2 млн. гривень, то при виробництві нової продукції такі відрахування зростуть шонайменше вдвічі. До того ж назавжди лише суму відрахувань податку на прибуток. Не важко підрахувати, скільки буде економічною дефіцитного автомобільного палива.

Виктор СКРИПНИК
Вінницька область.

До гарячих джерел — з прохолодою

БАГАТА на корисні копалини Закарпатська земля. В її надрах, як стверджують геологи, є майже всі елементи таблиці Менделєєва. Найбільше, промислового видобутку якого розпочинається невдовзі на Мукачівському родовищі. Та чим набра не вичерпується.

Є на Закарпатті й інше істотне багатство — геотермальні води, які, на жаль, не мають тут практичного застосування. А діапазон їх використання може бути надзвичайно широким. Підземними теплими водами ефективно лікують людей від багатьох недуг. Цілющий розсіл можна розвивати в

планшці, щоб оздоровлювати хворих в інших областях. Крім того, вони придатні для опалювання житлових будинків, шкіл, дитячих, санаторіїв, для обігріву теплично-парникових господарств, розплідників малых промислових риб тощо.

Найбільші запаси геотермальних вод містяться в межах Закарпатського низовини на північній стороні гір. Природо створила для них сприятливе середовище.

Тектонічна будова тупинських надр така, що вони утримуються в породах, які є хімічними фільтрами. Закарпатська геологорозвідальна експедиція з 1964 року займається пошуком і пробуренням з метою встановлення глибини залягання вод. Так, наприклад, свердловина вийшла від 640 до 1500 метрів. За цей час виявлено три типи вод: з температурою 20—37 градусів за Цельським, 37—50 градусів та понад 50 градусів. Усі вони високомінералізовані і мають різний хімічний та газовий склад.

Хоч як це прикро, але використовується на Закарпатті лише одне геотермальне джерело, відкрите в місті Бєрєгове. Ним живиться плавальний базин Слєдз Бєгу, що й від цього мають утрату місцеві джерела. Проте користь була б значно більшою, якби ними водами, напірним насиченим борм, нагрівалися люди, чи страждали на хвороби шкіри, опірались травниці, нервові та кістково-м'язові системи, психікологічні. Недарма це джерело занесено до газету-го стандарту України за своєю високою мінералізацією та унікальністю.

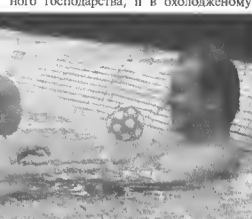
Чудові властивості у термальних вод, з підвищеним умістом вуглекис-

лоти, кремнієвих сполук та бору, відкритих поблизу села Ніжків Сологана. Вони є аналогом нікопольських вод всесвітньо відомого курорту Вісбелен у Німеччині.

І ось новий здобуток закарпатських геологів у Бєрєгове районі розвідано напругтєне джерело термальних вод з температурою 50—52 градуси за Цельським. Добути цілі свердловини — показ тиску кубометри води на добу.

Фахівці-теплогізики Національної академії наук України рекомендують створити на базі цього родовища багатопрофільний санаторій із замкнутим циклом використання.

Запропонована схема така: після використання води для лікувальних цілей, обігріву корпусів, можливо, й тепличного господарства, її в охолодженню

статі знову закручуватимуть у глибокій відносності горизонти. Це дозволить утримувати екологічно рівновагу, поповнювати ресурси унікального родовища.

Пошукові роботи закарпатських геологів, які працюють в умовах економічної кризи, заслуговують на пошту. Відкриття, зроблені ними, мають кардинальні значення для народного господарства області. А поставити їх на службу людям — завдання власних структур.

На жаль, у війсьній енергетичній програмі до 2015 року атлас державного міністерства такому багатогілляльному джерелу, як геотермальні води, не визначила чіткої схемі використання. Отже, знаму залишитися без господаря цілющої підземної скрині.

Варто пошукати, як використовуються термальні води в сусідній Угорщині. Там їх, до речі, значно менше, та й за якісними характеристиками вони поступаються закарпатським. Але сусіди дють за прикладом: не відкладай на завтра те, що можна зробити сьогодні. І мають чудові результати. А ми вичікуємо.

Василь БАБУХ.
Закарпатська область.

Оголошення

Вниманию акционеров АО «ГЭМ»!

Правление АО «ГЭМ» наводит, что очередное собрание акционеров состоится 9 апреля 1998 г. по адресу:

Киевская обл., г. Украина, административный корпус АО «ГЭМ», Начало в 10.00.

Повестка дня:
1. Отчет правления АО «ГЭМ» о результатах деятельности общества за 1997 год.
2. Доклад ревизионной комиссии.
3. Утверждение результатов деятельности общества за 1997 год.

4. Утверждение порядка распределения прибыли и порядка возмещения убытков за 1997 г.
5. О форме выплаты дивидендов за 1997 год.
6. Приведение Устава в соответствие с изменениями, внесенными в Закон Украины о хозяйственных обществах.
7. Изменение положений «Об общем собрании акционеров АО «ГЭМ».

8. Изменение положений «О наблюдательном совете АО «ГЭМ».

9. Изменение положений «О ревизионной комиссии АО «ГЭМ».

10. Изменение положений «О стратегии дивидендов АО «ГЭМ».

Акционеры могут ознакомиться с материалами по повестке повести в техническом секретариате с 30.03.98 г.

Телефон для справок 8(044-72) 2-12-46.

Коллективное предприятие «Таис» (г. Днепротетровск) сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение месяца.

Справки по телефону 26-22-91.

Відкриті акціонери товариства

«Нікопольський рибкомбінат»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбулися 24 березня 1998 року о 14-й годині за адресою:

Нікополь, вул. Леопольдівська, 14.

Порядок денний:
1. Звіт правління БАТ «Нікопольський рибкомбінат» про результати діяльності в 1997 році.
2. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності в 1997 році.
3. Затвердження річного балансу за 1997 рік.
4. Основні напрями діяльності на 1998 рік.

Правління БАТ «Нікопольський рибкомбінат».

Правління закритого акціонерного товариства «Універсал «Дитячий світ»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбулися 9 квітня 1998 року о 15-й годині за адресою:

м. Луганськ, вул. Челюскінська, 1в,

універсал «Дитячий світ».

Порядок денний:
1. Про підсумки діяльності за 1997 рік.
2. Затвердження річного балансу за 1997 рік.
3. Основні напрями діяльності на 1998 рік.
4. Про внесення змін та доповнень до статуту ЗАТ.
5. Вибори спостережної ради.
6. Різне.

Регістрація акціонерів з 14.00.

Довідки за телефоном 53-14-77.

Реклама в газеті «Голос України».

Телефон 441-89-93. Факс 449-85-62.

Правління відкритого

акціонерного товариства «ІАН»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбулися 10 квітня 1998 року о 12.00 за адресою:

м. Дніпропетровський, пр. Перемоги, 35

у приміщенні кінотеатру «Мир».

Регістрація учасників зборів 10 квітня з 8.00 до 11.45 за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності БАТ «ІАН» за 1997 рік.

2. Звіт ревізійної комісії.

3. Звіт спостережної ради.

4. Затвердження звіту, балансу та використання прибутку за 1997 рік.

5. Визначення та затвердження основних напрямів діяльності на 1998 рік.

6. Затвердження змін та положень до статуту товариства.

Внесення змін до положень, затверджених першими загальними зборами акціонерів.

8. Різне.

Для участі у зборах потрібні мати:

— документ, що засвідчує особу,

— поручення на право участі у зборах, оформлене у встановленому порядку (для представників акціонерів).

Телефон для довідок:

(8-056-92) 6-17-17, 6-84-37.

Хроніка. Факти. Події

● Москва

Про Курили поки забули

Японська влада істотно спрощує з квітня вимоги із російським бізнесменом як «одні із заходів у руслі плану Ельцин-Хашimoto». Про це оголосила глава МЗС Японії Кейдзо Обути на переговорах у Москві з міністром закордонних справ РФ Євгеном Примаковим. Кейдзо Обути пояснив, що Токіо йде на такі кроки «з метою сприяння обміну громадянами між Японією та Росією і захоплення економічної та інвестиційної активності».

● Вашингтон

Головний постоміснийський висновок

Олександр Лукашенко виступає за повернення до союзних відносин у СНД. «Союз потрібен нам, як повітря», — заявив він у Владивостоці, де зробив зупинку на шляху з Нагано до Гонсика. Президент Білорусі виступив жалко, що, на його думку, з восьми сотень угод, укладених у рамках СНД, правдою не більш як десять.

● Вашингтон

Моніка вже потребує спецподу

У 24-річної Моніки Левинської, котра намагається на фактах втілювати зв'язку з президентом США Біллом Клінтоном, катастрофічно не вистачає коштів, і вона має потребу в спеціальному фонді для оплати послуг адвоката. З такою заявою виступив адвокат колишньої практикантки Білого дому Уільям Гінзбург.

Й коштів незіставні з тими, що мають президент і спеціальний прокурор Кеннет Старт, сказав Гінзбург в інтерв'ю газеті «Вашингтон пост». До цього часу титрати Левинської на якусь висвітлювачу у можливому лжезвинуваченні під присягою щодо характеру її стосунків із господарем Білого дому, покривав її батько — заможний лікар-онколог Бернард Левинський.

● Оттава

Вирішується доля Квебеку

Почався другий тиждень слухань з квебекської проблеми, що проводить Верховний суд Канади. Вищий судовий інстанція належить зробити юридичний висновок: чи має право франкомовна провінція Квебек в односторонньому порядку, порушуючи конституцію Канади, відокремитися від канадської федерації, якщо за це проголосує більшість квебекців на провінційному референдумі?

Юристи, які виступили на слуханнях і представляли федеральний уряд країни, а також провінції Альберта, Манітоба, Саскачеван, виходили з того, що без попереднього внесення змін до основного закону країни таке рішення було б антиконституційне. Адвокат, висловлюючи інтереси сепаратистів, навпаки, твердив, що квебекська проблема є політичною, а не юридичною, і тому лише самі квебекці мають право вирішити майбутнє провінції.

● Нью-Йорк

Прикада для спецслужб

Щу розсекретили доповідь, у якій визнає власну провину у провалі операції на Кубі, здійсненої у квітні 1961 року в затоці Кочинос. У минулі вихідні у Нью-Йорку опубліковано уривки з доповіді щодо відомства, котра належала за часів «холодної війни» до розряду найсекретніших.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та інформаційних агентств.

Дискусія «яструбів» та «голубів» триває

ВОСТАННІ два дні переговори керівників ООН та Іраку дають позитивні результати. Генеральний секретар Об'єднаних Націй Кофі Аннан на віце-прем'єр Тарік Азіз домовилися про укладання угоди щодо інспекцій «президентських об'єктів» у Багдаді. Після цієї угоди документ, підписаний учора, не оприлюднено.

Але керівництво ООН уже заявило, що угода відповісно двома принципами: дотриманням резолюцій Рад Безпеки та цілісності процесу інспекцій спеціальної комісії ООН з розроблення Іраку, повідомляв ІТАР-ТАСС.

Отже, світ може перевести дух. Але збігати з полеміканням заради. Вашингтон — основний причинник застосування воєнної сили проти Іраку — вже заявив, що змінить свою позицію щодо конфлікту тільки після детального об'яснення з підписною угодою. І якщо поступки Саддама Хусейна в Америку не задовольнять, США можуть знову «обратити

зброю». Але навіть коли документ виявиться таким, що й американський коментар не підточить, Вашингтон все одно вірити не в слова, а в дії. Тобто не даватиме вибірково військовим лоту, доки Саддам сам не відчинить інспекторам двері до всіх своїх паладів.

Домовленості в Багдаді знову розділили світ на два полосу. Перша — «миротворчі оптимісти» — вітають досягнення компромісу. Друга — «воєннікіс пессимісти» — вбачають у нинішніх переговорах ООН та Багдада лише певну триво. Мовляв, військові відносини на «полі браню» давно хотіли і США, і Ірак, та й фактично рішення про війну вже прийнято. Проте перед босом кожна зі сторін має продискутувати, що зробила все можливе, щоб уникнути збройного конфлікту.

Але не можна не визнати, що промеломанство Саддамом Хусейном звітності ти на деякі поступки міжнародної організації, змінити позиції «миротворців» у Раді Безпеки. Нагадаємо, що прихильників розв'язувати конфлікти за столом переговорів у Раді Без-

пеки троє — Росія, Франція та Китай, і тому «воєнікіс» — двоє: Британія та США.

Проте зупинити Сполучені Штати в їхньому наміганні застосувати зброю проти Іраку й надалі буде нестерпо. Держсекретар США Мадлен Оберт як завжди, що Вашингтон керуватиме лише «національними інтересами». До речі, а яка думка у громадян США? За недавнім опитуванням журналу «Ньюскіс», 39 відсотків американців переконані, що можливість дипломатії не вичерпана. Шолом нинішнього плану бомбардування Іраку, то він не вштовпує ні «яструбів», ні «голубів». Зокрема, 68 відсотків вважають, якщо вже починати воєнну операцію, то масштабно, з метою устерити Саддама Хусейна від владі. Водночас 58 відсотків американців побоюються, що кількістю жертв серед іракців у цьому разі перевищить тисячу, 60 відсотків занепокоєні власною долею: а раптом Ірак розпочне терористичні акції проти американських громадян або ще щось гірше...

Надія ВЕРИЧЕНКО.

Генерал — на коні, навіть коли пересідає на мотоцикл

НА ПОЧАТКУ березня в Індонезії відбулися президентські вибори. Змін на міжпартизній арені, зокрема в унітарно-індонезійській відносинах, очікувати не слід. А вже літером азіатської держави знову стає генерал армії у відставці Сухарто. Осві ще в радийох два роки після війни вправляє країною.

Політичний устрій в Індонезії без перебільшення, унікальний. Президент обирає Національний консультативний конгрес (ННК), до складу якого входять парламентарії, представники районів, громадських і релігійних організацій. Рішення ННК підлягають фактично главою держави затвердженню єдиного кандидата, якого підтримують збройні сили Індонезії.

Критика на адресу «військового авторитаризму в Джакарті дала на всі західні держави і раніше. Але зміни в Індонезії не передбачають: Сухарто міжно тримати кермо правління. Він має найдовший стаж у Заході краях: попри авторитаризм, країна змогла досягти чималих економічних успіхів.

Але цей тур виявився фальшивим. Індонезійська економіка в останні роки під час останнього фінансового краху в Азійсько-Тихоокеанському регіоні. Містива валюта — рупія — нинішній знецінюється. Індонезійці потребують зарубіжних фінансових вкладень.

І тут уже кожен з розумів Захід, який не забарився висунути свої умови. Насамперед — в економічній галузі. Як лише «Тайм», «коли в січні до країни прибув

директор-розпорядник МВР Мішель Камбессі», виступив з пропозицією кредити в 43 мільярдів доларів для потоплюючої економіки Індонезії. Сухарто був змушений погодитися демонструвати сумнівність систему злишок і субсидій, які казково збагачували партнерів по бізнесу та його шістьох дітей».

Але економічному протипані військовий диктатори в Індонезії не об'єктивні. Майже в усіх зарубіжних виданнях, які розповідали про майбутні вибори в цій країні, думали, Азіатика на адресу Сухарто. Активізувалися й опозиція в Індонезії. Шоправда, до якихось субійсних політичних змін це не призвело. Але, може, це закінчилося майбутнє? Сухарто нині, як відома, 76 років — це досить довго для політика. Він думає про відпочинок. Тож, можливо, він в березні, некий пізніше, але в Індонезії такі настануть великі зміни.

Надія БЕРДІЧУК.
На знімку з журналу «Шпінгелс»: Сухарто вже 32 роки в «силі».

Побачимося!

До нас іде ревізор...

Чутки про приїзд державного секретаря США Мадлен Оберт в Україну аж ніяк не перебільшені. Хоча, звісно, остаточної дати її візиту не визначено: називають і п'яте березня, і північні терміни.

Приїдши, українські державні мужи прогнать, аби «залізні леді» американської політики приїхала в Київ до 30 квітня — дня, коли вона доповідатиме в Конгресі США про інвестиційний клімат у нашій державі. Цей клімат, на думку урядовців, цілком сприятливий — отже, українська економіка швидко наблизиться до рівня американської допомоги (225 мільйонів доларів).

Клопот уряду щодо коштів зрозумілий на ності президентських виборів. Але що змусить Мадлен Оберт об'їздити нагальні справи і приїхати в Київ? Принаймні, на візити вчинчливості в неї немає часу: вона гадить лише в «гарячі точки», що й Ірак та Ізраїль. Отже, приїзд держсекретаря США в Київ (якщо справді відбудеться) свідчить про занепокоєння Вашингтоном щодо ситуації в Україні. Хоча можливість прогнать представити азійт як своєрідну «ревізію українського інвестиційного клімату» не варто звисовувати занадто високо, бо на ності миттєво приїхали інвестори з сусідніх держав).

Світлана ЧАЛА, «Голос України» (з Кишинєва)

Придністров'я вимагає гарантії

ГЛАВА адміністрації Придністров'я Ігор Смирнов звернувся до глави держави, що виступають гарантом врегулювання придністровського конфлікту, Джеймсу Кукліну та Борису Єльцину, а також до ОБСЄ із проханням підписати Кошіві Документи, котрі розкріплюють у регіоні як «механізми реальних зовнішніх гарантії».

Суть його така: якщо одна зі сторін конфлікту, тобто Молдова чи Придністров'я, спробує силою розв'язати виникли між ними проблеми, країни-гаранти зобов'язуються виступити в зону конфлікту війська і застосувати до порушника економічні санкції. У Тирасполі вважають це достатньою для себе мірою безпеки.

Якщо угоду буде підписано, твердить придністровський президент, можна буде вивести із зони безпеки важку техніку, на чому до напалитися Кишинєв, а також скоротити чисельність молдовських і придністровських митровиротних сил. Очевидно, основний розрахунок Тирасполі робить на російське військово-утрупавання, що стоїть у Придністров'ї, — в разі чого і виводити не доведеться.

Павло АНГЕЛУЦА, «Голос України» (з Австралії)

Королева чи президент?

ЗАВЕРШИЛИСЯ десятиденні Конституційні збори Австралії, які ухвалили рішення про проведення наступного року референдум щодо впровадження президентської правління.

Отже Австралія може стати повністю незалежною від британської Корони республікою з 1 січня 2001 року — рівно через сто років з дня

проголошення Австралійської федерації. Але влада лідера в цій країні буде дуже обмеженою. Слід зазначити, що не всі австралійці за відмови «куша» ідеї президентства. Опитування громадської думки засвідчили, що більшість вважає за краще лишити в Австралії правити Королеву, ніж мати президента, якого, нажаль, мовірише, обиратиме парламент.

Автопокрышки и шины

более 70 типоразмеров по ценам ниже цен заводом-изготовителем, оптимальным покупателям скидка. Самовывоз и вагонные поставки со склада в г. Днепропетровске.

Тел.: (0562) 44-54-43; 44-24-06.
Факс (0562) 44-242-06.

ТЕНТЬ

изготовление
ремонт

на любой автомобиль,
приним, полиуретан
срок изготовления — 1 час

СКИДКА
10%

г. КИЕВ 564-84-55
(044) 564-84-67

10 квітня 1998 року о 13-й год. відбудуться загальні збори акціонерів відкритого акціонерного товариства «Білоцерківська техніко-електроцентрально» з порядком денним:

1. Звіт правління про результати господарсько-фінансової діяльності товариства за 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про результати господарсько-фінансової діяльності товариства за 1997 рік.
3. Внесення змін до статуту товариства.
4. Про створення фінансово-господарської об'єднання.
5. Довибори ревізійної комісії.

Збори відбудуться за адресою: 256400, Київська обл., м. Біла Церква, вул. П. Запорізького, 361.
Початок реєстрації учасників зборів: 10 квітня 1998 року з 9-ї до 18-ї години.

Телефони для довідок: 7-19-89; 38-2-59.

Правління ВАТ «Електроприлад»

повідомляє,
що загальні збори акціонерів
відбудуться 9 квітня 1998 р. о 14 годині
за адресою: Київ, вул. Глибочицька, 17, зал засідань.

Порядок денний

1. Підсумки діяльності ВАТ «Електроприлад» за 1997 рік.
  2. Висновки ревізійної комісії про виробничо-фінансову діяльність товариства за 1997 рік.
  3. Звіт спостережної ради ВАТ «Електроприлад».
  4. Про основні напрями діяльності ВАТ «Електроприлад».
  5. Внесення змін до Положення про загальні збори товариства.
  6. Довибори члена правління замість вибулого.
- Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 13.00.
Для участі у зборах потрібно мати при собі документи, що посвідчують особу.

Мановні акціонери ВАТ «Подільський цемент»

Запрошуємо вас взяти участь у загальних зборах ВАТ, які відбудуться 10 квітня 1998 року о 10 годині експресно залі бездоглядності ВАТ «Подільський цемент».

Рестрація акціонерів та їх повноважених представників (довірених осіб) розпочнеться о 9:30 і триватиме до 9:45. Наявність документа, що посвідчує особу обов'язкова.

- На порядку денному:
1. Звіт дирекції про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ «Подільський цемент» у 1997 році.
  2. Звіт директорів довірчих підприємств про результати фінансово-господарської діяльності у 1997 році.
  3. Звіт ради АТ про роботу в 1997 році.
  4. Звіт ревізійної комісії про результати проведення перевірок за звітний період та висновки з річного звіту та балансу АТ за 1997 рік.
  5. Про перспективний план та стратегію роботи АТ за 1998 рік. Затвердження бюджету діяльності товариства та нормативів розподілу прибутку на 1998 рік.
  6. Паші звітні емсію акцій ВАТ «Подільський цемент».
  7. Внесення змін та доповнень до статуту

ВАТ «Подільський цемент».

8. Затвердження положень про керівні органи АТ.
9. Вибір членів ради АТ.
10. Вибір нового складу ревізійної комісії.

У зв'язку з проведенням індексації вартості основних засобів рада АТ пропонує зборам розглянути питання про збільшення у 5 разів розміру статутного фонду шляхом пропорційного збільшення кількості акцій кожного акціонера АТ «Подільський цемент» у відповідне число раз без змін їх номінальної вартості.

У такій спосіб реформований статутний фонд становитиме 49 860 000 (сорок дев'ять мільйонів вісімсот шістьдцять тисяч) гривень, а кількість акцій — 4 986 000 (чотири мільйони дев'яносто вісімсот шість тисяч) штук, номінальна вартість акції — 10 гривень.

Підпис на додатоків акції провадиться не буде.

Рестрацію дозручати на право представляти акціонерів на загальних зборах провадитиме рада АТ «Подільський цемент» (важливості цементного зв'язку (залишок) до 3 квітня 1998 року (включно) з 9 до 17 години (крім вихідних). Більш ґрунтовну інформацію з питань підготовки та проведення акцій можна отримати за тел. (0459) 33-55-26, 6-71-13.

Рада АТ «Подільський цемент».

Правління ВАТ «Міроносицька районна аптека № 17» повідомляє про проведення 10 квітня 1998 року чергових загальних зборів акціонерів.

Порядок денний

1. Підсумки діяльності ВАТ за 1997 рік та план діяльності на 1998 рік (звіт правління).
  2. Звіт спостережної ради АТ.
  3. Звіт ревізійної комісії ВАТ.
  4. Про зміни до статуту та положень ВАТ.
  5. Проведення довірчих членів спостережної ради та ревізійної комісії.
  6. Про виплату дивідендів.
- Початок зборів о 11 годині, триватиме учасників з 6 години.
- Місце проведення: Міроносицька, вул. Пирожника, 3 (акційний зал пенсіонату «Радони»).
- Довідки за телефонами: 5-57-51, 5-14-50.

Відкриті акціонери товариства «Світланок»

повідомляє, що
9 квітня 1998 року о 14.00 у Києві, вул. Л. Толстого, 6, відбудуться загальні збори акціонерів з порядком денним:

1. Затвердження річних звітів виробних органів.
2. Затвердження змін у установчих документах.
3. Організаційні питання.

Правління ВАТ «Світланок».

До уваги акціонерів ВАТ «Одби-Україна»!

15 квітня 1998 року о 10-й годині відбудуться загальні збори акціонерів за адресою: Чернівецька обл., м. Вижниця, вул. Українська, 100. Реєстрація з 9-ї години ранку.

Порядок денний:

1. Звіт правління про роботу товариства за 1997 рік та перспектив на 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річного балансу товариства.
4. Інформація політика.
5. Перевибори членів органів управління товариства.
6. Різне.

Правління.

Відкриті акціонери товариства «Торговий Альянс» повідомляє

про проведення загальних зборів акціонерів «Торговий Альянс» із порядком денним:

1. Затвердження річного балансу товариства (звіт правління).
2. Затвердження висновку ревізійної комісії.
3. Про внесення змін до статуту товариства.
4. Про затвердження кандидатур незалежного рестратора для ведення реєстру акціонерів ВАТ «Торговий Альянс».

Збори відбудуться 28 березня 1998 р. о 12 годині в приміщенні аудиторії культурного центру за адресою: Запорізька, вул. 40-річчя Радніської України, 17.

Початок реєстрації акціонерів з 9 години.

До уваги акціонерів ВАТ «Рівнегаз»!

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 10 квітня 1998 року о 10-й годині в актовому залі товариства за адресою: м. Рівне, вул. Більшовиків, 4.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність ВАТ «Рівнегаз» за 1997 рік.
2. Висновки ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність ВАТ «Рівнегаз» за 1997 рік.
3. Затвердження балансу та розподілу чистого прибутку ВАТ за 1997 рік.
4. Про збільшення статутного фонду ВАТ «Рівнегаз» у зв'язку з індексацією балансової вартості основних фондів.
5. Про внесення змін та доповнень до статуту ВАТ.
6. Про внесення змін до внутрішніх нормативних документів ВАТ.

Рестрація учасників зборів буде проводитися з 8-00 до 10-00.

Для реєстрації учасникам збори мати:

1. Документ, що посвідчує особу.
2. Довідки на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Довідки за телефонами: 28-14-45, 28-07-23.

В квітня 1998 року відбудуться загальні збори засновників акціонерного товариства «Ефект».

Збори розпочнуться о 15.30 у приміщенні актового залу АТ «Ефект» за адресою: м. Харків, вул. Георгіївська, 10.

Порядок денний:

1. Про результати фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства у 1997 році та основні напрями роботи у 1998 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження розподілу прибутку за 1997 рік.
4. Вибір спостережної ради і дирекції.
5. Затвердження положень.
6. Про зміни та доповнення до установчих документів АТ «Ефект».

Телефон для довідок: (0572) 27-18-77.

Арбітражний суд Запорізької області (330001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушив справу № 5/1-104 про визнання банкрутом закритого акціонерного товариства «Науково-виробниче об'єднання «Запоріжжя» (330065, м. Запоріжжя, вул. Електроавтомобільська, 3) код ЄДРПОУ 13609375; р/р 260090000401 в КБ «Індустріалбанк» м. Запоріжжя, МФО 3184849).

Претензі кредиторів та заявля санаторії прийматимуться протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Загублене рестраційне свідоцтво КФ «Лаймдота» за № 1294 від 25.11.91 р. вважати недійсним.

Відділ реклами
у «Голосі України» —
441-89-34, 441-89-44;
тел.факс — 449-85-62.

До відома пайовиків Київського колективного підприємства матеріальних ресурсів 31 березня 1998 року о 13.00 відбудуться загальні збори пайовиків підприємства за адресою: м. Київ, вул. Марини Раскової, 13. Початок реєстрації учасників зборів з 11.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати діяльності підприємства в 1997 р. та основні напрями діяльності підприємства в 1998 році.
2. Звіт ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність підприємства.
3. Затвердження результатів діяльності підприємства за 1997 фінансовий рік, звіту і висновків ревізійної комісії.
4. Різне.

Правління.

Шановні акціонери ВАТ «Вінницькооблпостач»!

Повідомляємо Вам, що 9 квітня 1998 року о 10-й годині в приміщенні ВАТ «Вінницькооблпостач» за адресою: Вінниця, Хмельницького шосе, 108/2 відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про діяльність ВАТ за 1997 рік та основні напрями діяльності ВАТ на 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії за 1997 рік.
3. Про зміни до статуту ВАТ.
4. Інші питання.

Довідки за телефонами: 44-66-09 та 44-68-79.

Правління ВАТ «Вінницькооблпостач».

